

JYVÄSKYLÄN YLIOPIPILASLEHTI 7. MAALISKUUTA – 28. MAALISKUUTA 2016 56. VUOSIKERTA

JYLKKÄRI 3

Lue, jaa, kommentoi:
jylkkari.fi
facebook.com/jylkkari

JENKKIOPISEKELIJAT
SENSUROIVAT
TOISIAAN

PAKKORUOKAA
POLIITTISILLE
VANGEILLE

SUOMALAISEN
TAIDEKENTÄN
TABUT

MV-LEHDEN
BOIKOTOINTI TOI
VIHAVIESTEJÄ

SANANVAPPAUS

Sananvapaus on valo pimeässä

Sananvapaus. Harva sana tuo mieleen yhtä paljon ylväitä ajatuksia. Se on kuin valo mäen päällä pimeänä syysiltana. Lupaus siitä, että pimeys ei hallitse kaikkialla. Niin kauan kuin tuo valo loistaa laskeutuvan pimeyden keskellä, matkaa voi löytää tiensä.

Samalla tuo sana on kuitenkin määritelmältään epäselvä ja jatkuvasti muutoksessa. Mitä sananvapaus todella tarkoittaa? Missä sen rajat menevät? Ja kuka sen määrittelee?

Olen lukenut lukuisia sananvapautta käsitteleviä kirjoja ja artikkeleita. Olen katsonut kymmeniä sitä käsitteleviä luentoja ja väittelyitä. Olen lukenut satoja artikkeleita ja kolumneja, joissa sananvapautta vuoroin ylistetään tai herjataan. Kaiken tuon jälkeen se silti pakenee kaikkia yrityksiäni löytää se.

Näen valon mäen laella, mutta en koskaan saavuta sitä.

TÄMÄ JYLKKÄRI käsittelee sananvapautta. Usein kuulee sanottavan, että ilman sananvapautta meillä ei olisi vapautta tai demokratiaa. Tämä pitää varmasti paikkansa.

Oikeus ilmaista mielipiteensä on keskeinen osa avoimta ja vapaata yhteiskuntaa, joka ei pelkää keskustella vaikeistakin asioista. Tämä on yksi sananvapauden keskeisistä merkityksistä. Sananvapaus on perusta, jonka varaan niin monet muut vapautemme ja oikeutemme on rakennettu. Maailmalta löytyy lukemattomia esimerkkejä, joissa sananvapauden rajoittaminen tekee koko yhteiskunnasta huonomman paikan elää.

Sananvapauden arvo on suurimmillaan silloin, kun keskustelu on vaikeinta. Aivan kuten valoa

JOS JOKU HALUAA KIELTÄÄ HOLOKAUSTIN, SE ON HÄNEN OIKEUTENSA. TYHMYTTÄ EI PIDÄ KRIMINALISOIDA.

antava soihtu on arvokkaimmillaan pimeyden keskellä.

Henkilö, joka haluaa sulkea toisen ihmisen suun, koska ei pidä tämän ajatuksista, ei ole ymmärtänyt sananvapauden merkitystä. Koko käsitteen keskeisimpiä tarkoituksia on suojella juuri sitä puhetta, josta itse olet eri mieltä.

SANANVAPAUTEEN TÄYTYY kuulua oikeus loukata toisen ihmisen arvokkaina pitämiä asioita. Voin sanoa jotain, jota toinen ihminen pitää typeränä tai jopa hänen arvojaan loukkaavana.

Vapaassa yhteiskunnassa kenenkään ei tarvitse kuunnella puhetta, josta hän ei pidä. Jos kirjoitus tai mielipide loukkaa sinua, voit aina päättää olla kuuntelematta tai lukematta sitä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että voisit kieltää toista ihmistä lukemasta tai kuulemasta.

Usein unohdamme, että sananvapaus ei tarkoita pelkästään lupaa ilmaista mielipidettä. Se tarkoittaa myös oikeuttamme kuulla, mitä toisella ihmisellä on sanottavanaan. Jokainen rajoitus sananvapauteen riistää siis meiltä oikeuden kuulla toisen ihmisen ajatuksia, ovat ne sitten meille kuinka loukkaavia tahansa.

Jos joku haluaa kieltää holokaustin tai esittää mielipiteensä erilaisen ihonvärin omaavien ihmisten älykkyydestä, se on hänen oikeutensa. Tyhmyyttä ei pidä kriminalisoida. Itse haluan aina mieluummin tietää, mitä ihmiset ajattelevat. Pidän tyhmistä ja ennakkoluuloisista ihmisistä enemmän näkyvillä kuin piilossa.

Muuten olen sitä mieltä, että Suomeen tarvitaan puoskarilaki.

Jaakko Kinnunen

paatoimittaja@jylkkari.fi

KANSAN ÄÄNI

KÄYTÄ SANANVAPAUTTASI. ANNA PALAUTETTA JA HERÄTTELE KESKUSTELUA.

Arvotonta harrastelua

Opintotukea kaavaillaan uudistettavaksi lähiaikoina. Eli siis opiskelijoiden toimeentuloon käytettävää julkista rahaa vähennetään reilusti, ja tätä työtä säästetään huimaavan vauhdikkaalla käsienheiluttelulla, joka liittyy jotenkin puheisiin kannustavuudesta.

Tarkemmat luvut uusista opintorahoista ja -lainoista jokainen osaa tähän mennessä jo varmaan lähes ulkoa, niitä en nyt kertaa. Tiivistetysti, onnea vaan meille kaikille.

Aivan rehellisiä voidaan näiden uudistusten keskellä olla sen kanssa, että malille, jossa opiskelija itse kantaa enemmän riskiä omasta toimeentulosta opintojen aikana sekä niiden jälkeen, löytyy kannatusta myös meidän opiskelijoidemme piirissä. Totta on myös se, että monelle opiskelijalle sopii hyvin kireä opiskelutahti, ja totta on, että länsimaiden mittakaavassa ei edelleenkään ole normaalia, että opiskelijoita tuetaan rahallisesti niin hyvin kuin Suomessa.

Mutta totta on myös se, että ajatus siitä, että jokainen yksilö olisi ensisijaisesti itselleen vastuussa itsestään sekä menestyy vain omilla ansioillaan ei ole mitenkään universaali. Niin ikään on totta, että opiskelijat ovat keskenään hyvin erilaisissa elämäntilanteissa, ja että erilaiset oppialat vaativat erilaista oppimista. Että opiskelijoilla on hyvin erilaisia tavoitteita elämälleen, ja että mitä enemmän opiskelutahtia kiristetään, sitä harvemman opiskelijan tarpeet ja toiveet mahtuvat niihin raameihin, joihin opiskelijaa koetetaan nyt mahduttaa. Ja lopulta väite siitä,

että opiskelijoiden pitäisi tyytyä vähempään opintotukeen, koska muissakin maissa pärjätään vähemmällä, ei ole totta vaan argumentointivirhe.

Se, mitä olen itse toivonut poliitikoilta on, että he alkaisivat jälleen olla poliitikkoja. Tällä hetkellä kukin vuorollaan kaipaa itse kultakin rohkeutta uudistua tai vastata haasteisiin näinä vaikeina aikoina tai rohkeutta tehdä mitä vaan. Ihailevan harvalla on kuitenkin rohkeutta sanoa sitä, että esimerkiksi opiskelijan toimeentulosta leikkaaminen ei ole mikään byrokraattinen prosessi, vaan selkeä arvovalinta. Eihän arvoissa lähtökoh-

OPISKELIJAN TOIMEENTULOSTA LEIKKAAMINEN EI OLE MIKÄÄN BYROKRAATTINEN PROSESSI.

taisesti ole mitään pahaa, eri arvot omaavien ihmisten kyky elää yhdessä ja toisinaan ymmärtäen on parasta mitä missään on koskaan keksitty.

Niin pitkään kuin puhumme vain siitä, miten "talouden tila pakottaa meidät sopeuttamaan" ilman sen suurempaa tunnetta, emme puhu siitä, mitä oikeasti haluamme siltä isänmaan ja ihmiskunnan tulevaisuudelta, joita palvelemaan yliopistolaki velvoittaa yliopistoja kasvattamaan opiskelijansa.

Tämänpä vuoksi Helsinkiin taas lähdetään kynnelle kykenevien kanssaopiskelijoiden kanssa keskiviikkona 9.3. Koska niin hassusti se vain on, että meitäkin kiinnostaa oma yhteinen tulevaisuutemme.

Lasse Heikkilä

JYYN HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

**HEI, JÄRJESTÖ:
HAE YLEISAVUSTUSTA!**

**JYY jakaa avustuksia opiskelijajärjestöille.
Tänä vuonna avustuksiin on varattu 17 000 euroa.
Lähetä hakemuksesi pe 1.4. klo 12 mennessä!**

**Lue lisää:
jyy.fi/yleisavustukset**

Kartalla

"SOMEONE SAYS 'I AM OFFENDED BY THAT' WELL, SO FUCKING WHAT?"

Näyttelijä Stephen Fry

Freedom House on vuodesta 1980 julkaissut raportteja maailmanlaajuisesta lehdistönvapauden tilasta. Alla olevaan karttaan olemme keränneet viimeisimmät (2015) tiedot muutamasta mielenkiintoisesta esimerkistä eri puolilta maailmaa.

34. SIJA: YHDYSVALLAT

Liittovaltion lainsäädäntö ei takaa lähdesuojaa, mutta noin 40 osavaltiossa se on käytössä. Sensuuri on lähes olematonta, mutta yhä useampi uutistoimisto on määrätietoisesti puolueellinen politiikan uutisoimis-
saan. Kansallisen turvallisuuden nimissä muun muassa toimittajien viestiliikennettä on seurattu. Tästä huolimatta perustuslaki takaa lehdistönvapauden.

96. SIJA: TUNISIA

Arabimaista paras. Uusi perustuslaki suojaa median itsenäisyyttä ja takaa sananvapauden. Lisenssejä on myönnetty kymmenille uusille toimijoille, mutta mediakenttä on polarisoitunut. Virallista sensuuria ei enää ole, mutta yhteenotot poliisin kanssa ovat lisääntyneet, ja toimittajat ovat saaneet tapouhkauksia. Ammattiliitot ovat olleet aktiivisia.

109. SIJA: KREIKKA

EU:n huonoin. Perustuslaki sekä useat eri lait ja säännökset takaavat sanan- ja lehdistönvapauden, mutta tiedotusvälineiden riippumattomuutta poliittisesta vallasta on arvosteltu. Tämän lisäksi viimeisimmät tarjouskilpailut radio- ja tv-toimiluvista järjestettiin vuosituhannen vaihteessa, mutta lainsäädäntöä ollaan paraikaa uudistamassa.

KOONNUT: MATTI PARKKINEN

40. SIJA: URUGUAY

Uruguay pysyttelee yhtenä Etelä-Amerikan vapaimista maista lehdistönvapauden kannalta. Tästä huolimatta kunnianloukkalainsäädännön ympärillä on epäselvyyttä. Lisäksi maan laki estää kaupallisten kanavien omistusoikeuksien joutumisen muutamien yritysten käsiin sekä rajoittaa kaapeliyhtiöiden peitto-oikeuden 25 prosenttiin maan kotitalouksista.

52. SIJA: GHANA

Maa on yksi neljästä lehdistön kannalta vapaasta maasta Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Perustuslaki kieltää hallituksen puuttumisen yleisradioyhtiön toimintaan. Sen sijaan turvallisuusjoukot ovat häirinneet toimittajien työtä. Myös heikko palkkataso ja epäammattimainen käytös, kuten sensaatiohakuisuus, ovat ongelmia.

168. SIJA: THAIMAA

Valtaa pitää sotilasjunta ja maassa on poikkeustila; kaikenlaisten poliittisten mielipiteiden ilmaiseminen on kielletty. Voimassa on majesteettirikoslaki, jonka mukaan vallanpitäjien kritisoimisesta voi seurata pitkiä tuomioita. Tämän lisäksi kuka tahansa voidaan pidättää seitsemäksi vuorokaudeksi ilman syytettä tai näyttöä. Sensuuri ulottuu myös internetiin.

JYLKKÄRIN TOIMITUS

Opinkivi, 1. kerros, huoneet 119–120
Keskussairaalantie 2, 40600 Jyväskylä
jylkkari@jylkkari.fi

Päätoimittaja:

Jaakko Kinnunen
paatoimittaja@jylkkari.fi
p. 199, 27, 2

Toimittaja:

Arimo Kerkelä
toimittaja@jylkkari.fi
p. 050 353 3362

Kuvaaja:

Matti Parkkinen
sivari@jylkkari.fi
p. 050 353 2676

Kannen kuva: Markku Mujunen
Painos: 6000 kpl
Painopaikka: BotniaPrint Oy,
Kokkola
www.botniaprint.fi

ISSN 0356-7362

ILMOITUKSET

Valto Merta:
044 9880 408
valto.merta@jylkkari.fi

Jylkkärin loppukevään
ilmestymispäivät:
29.3. (kaupunkinumero)
25.4. (tuplanumero)

SEURAAVAT AVUSTAJAPALAUVERIT

TULE TEKEMÄÄN KANSSAMME JYLKKÄRIÄ!

Jylkkäri järjestää avustajapalaverin aina lehden ilmestymistä seuraavana tiistaina Opinkiven saunalla klo 14.00–16.00.

Mitään aiempaa kokemusta emme edellytä, vaan olemme paikalla auttaaksemme mahdollisimman monia luomaan itse kaupunkiin lehden, jota opiskelijat haluavat tehdä ja lukea.

ti 8.3.
ti 30.3.

Lainan osuus opintotuesta

LEIKKAUKSET.

Uudessa ehdotuksessa opintoraha pienenesi ja tukikuukaudet vähenisivät. Samalla opintolainan valtioneuvosto kasvaisi.

Opintotuki uudistuksen selvitysmiehen, professori **Roope Uusitalon** esitys korkeakoulujen opintotuki uudistuksesta julkistettiin 1. maaliskuuta. Jyväskylän yliopistossa koulutuksen taloustieteen professorina työskentelevän Uusitalon ehdotus laskisi korkeakouluopiskelijoiden kuukausittaista opintorahaa 337 eurosta 250,28 euroon.

Lisäksi Uusitalo ehdottaa korkeakoulututkinnon tukikuukausien vähentämistä 50 tukikuukaudesta 45 kuukauteen. Myös yhteensä kaikkiin korkeakoulututkintoihin myönnettävien opintorahakuukausien maksimäärä putoaisi kymmenellä 54 kuukauteen. Samalla tuen kaksiportaisesta erottelusta alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon tukikuukausiin luovuttaisiin.

Myös opintotuen myöntämisperusteita tiukennettaisiin. Aiemmin opintotukea on saanut, kun yhtä tukikuukautta kohti on opiskellut viiden opintopisteen verran. Jatkossa tukikuukautta varten tulisi opiskella kuuden opintopisteen edestä.

Suuria muutoksia on luvassa myös opintolainaan, jonka kuukausittaisesta valtioneuvostosta nostettaisiin 400 eurosta 650 euroon. Lisäksi opintolainaan tulisi korkosuojaus, joka rajoittaisi opiskelijan maksaman koron korkeintaan neljään prosenttiin.

Aikataulussa valmistuvien opintolainan hyvitys pienenee esityksessä 40 prosentista 30 prosenttiin. Mikäli tutkiminto venyy entintään vuodelle, olisi hyvitys 15 prosenttia.

SELVITYSTÄ VARTEN Uusitaloa pyydettiin kartoittamaan keinoja, joilla hallitus pystyisi karsimaan vuosittaisia opintotukimenoja vuoteen 2019 men-

nessä 70 miljoonalla ja pitkällä aikavälillä 150 miljoonalla eurolla.

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan JYYn korkeakoulupoliittinen asiantuntija **Joachim Kratochvil** kritisoi erityisesti tukikuukausien vähentämistä.

”Opiskelijalle ei enää jää varsinaista etsikkoaikaa opintojen piirissä. Opiskelijan pitäisi lukion jälkeen tietää täsmälleen, mihin menee opiskelemaan. Myös opintojen tekemisen tapa pitäisi olla hyvin selvänä jo yliopistoon tullessa. Tämä ei ole itsestäänselvyys, sillä

EHDOTUS LASKISI KORKEAKOULU-OPISKELIJOIDEN KUUKAUSITTAISTA OPINTORAHAA 337 EUROSTA 250,28 EUROON.

lukiokoulutuksen ja opinto-ohjauksen taso vaihtelee merkittävästi eri puolilla Suomea”, Kratochvil sanoo.

Kratochvil harmittelee myös kuukaudessa vaadittujen opintopisteiden korotusta viidestä kuuteen, mitä hän pitää työmäärän kannalta merkittävänä korotuksena. Uudistuksen ainoana hyvänä puolena Kratochvil näkee opintotuen kaksiportaisuudesta luopumisen.

OPISKELIJOIDEN keskuudessa esitetyt uudistukset ovat herättäneet runsaasti kritiikkiä. Tietojärjestelmätieteiden

Arkkitehtitoimisto Ilokiven yläkertaan

JYVÄSKYLÄLÄINEN arkkitehtitoimisto Arkkitehtipalvelu Oy on vuokrannut Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnalta (JYY) yhteensä 620 neliometriä toimittilaa ylioppilastalo Ilokivestä.

Ilokivi on parhaillaan remontissa, jonka on määrä valmistua kevään ja kesän aikana.

Jyväskyläläinen Arkkitehtipalvelu Oy muuttaa uusiin toimitiloihinsa elokuun lopussa. Arkkitehtipalvelulle tulee tiloihin työpisteet noin 30 henkilölle.

”Nykyisten toimitilojemme käytyä liian pieniksi saamme käyttöömm-

toimivat, nykyaikaiset ja saneeratut tilat. Olemme uusissa tiloissa lähellä Jyväskylän yliopistoa ja voimme mieltä yliopiston kanssa uudenlaisia yhteistyömuotoja. Yksi ratkaiseva tekijä toimitilojen valinnassa oli, että Ilokivessä olemme todellisessa kulttuuriympäristössä **Alvar Aallon** kampuksella”, Arkkitehtipalvelu Oy:n toimitusjohtaja **Tommi Luukkonen** sanoo.

Arkkitehtipalvelun muuton myötä Luukkonen toivoo yliopiston yritysyrityksen lisääntyvän myös humanistisella alalla.

JYYN toimitusjohtaja **Marko Huttunen** pitää tärkeänä, että kampusalueelle muuttaa merkittävä yritys toimija.

”Tällainen malli mahdollistaa yliopiston ja yritysten sekä laajemmin elinkeinoelämän entistä tiiviimmän yhteistyön. Kampuksella toimivat yritykset voivat tarjota opiskelijoille esimerkiksi harjoittelu- ja työpaikkoja matalalla kynnyksellä”, Huttunen korostaa.

Arkkitehti Alvar Aallon suunnittelema Ylioppilastalo Ilokivi valmistui vuonna 1964.

Jaakko Kinnunen

Tommi Luukkonen ja Marko Huttunen allekirjoittivat vuokrasopimuksen Opinkivellä.

Kasvamassa

Mikäli esitys toteutuu, pienenee opiskelijoiden kuukausittainen opintoraha vajaalla satasella. Sen sijaan opintolainaa voisi nostaa aiempaa enemmän.

Tietojärjestelmätieteiden opiskelija Jammi Vesterinen aikoo osallistua opintotukimielenosoitukseen Helsingissä.

Lukio-opiskelija Veli-Martin Hästbackan mielestä korkeakouluopiskelijoiden opintotukia ei tulisi leikata.

Opintopisteet tiukassa

KOMMENTTI KIELTEN LAITOKSEN pääaineopiskelijana tiedän ja tunnen tulevien asiantuntijoiden ja opettajien opiske- luu- ja elämäntilanteet. Esimerkiksi perusopinnot ovat juuri se kokonaisuus, jotka luovat pohjan tulevalle kieliasiantuntijuuden ja -taidon kehittämiselle. Melkein poikkeuksetta perusopintojen kursseilla on läsnäolopakko ja niihin paneutuakseen kunnolla vievät ne opiskelijan kalenterista lähes kaiken työhön käytettävän ajan. Tämän lisäksi niistä saatavat opintopisteet eivät täytä edes tällä hetkellä opintotuen vaatimaa viittä per tukikuukausi.

Tämä on johtanut siihen, että monet opiskelijat tekevät töitä ja harrasta-

vat opintopisteshoppailua kriittisenä aikana, jolloin heidän tulisi keskittyä mielestäni vain ja ainoastaan oppimaan kieltä, jonka asiantuntijoita heistä tulee.

Pelkään, että jos opintopistevaatimukset tukikuukautta kohden nousevat, saattaa se kiristää entisestään olosuhteita, joissa tiettyjen alojen opiskelijat ovat. Tämä saattaa vaikuttaa, ei edes niin pitkällä aikavälillä, maamme kieltenopetuksen tasoon heikentävästi, ja se tuskin on uudistusten tarkoitus. Vai onko?

Matti Parkkinen

ka en ole itse mitenkään rikkaasta perheestä”, Hästbacka sanoo.

Myös Uusitalon raportissa pohditaan, miten opintotuen lainapainotteisuuden kasvu vaikuttaisi siihen, kuinka köyhemmistä perheistä tulevat lapset hakeutuvat korkeakouluopintoihin. Raportin mukaan aiheesta ei ole varmaa näyttöä suuntaan eikä toiseen.

”Periaatteessa opintotuki voi vaikuttaa eri tavalla taloudellisilta tai kulttuurisilta resursseiltaan erilaisista perheistä tulevien nuorten mahdollisuuksiin hakeutua korkeakouluopintoihin. Tätä

koskevat tutkimustulokset ovat kuitenkin ristiriitaisia”, Uusitalo kirjoittaa raportissaan.

HALLITUS käsittelee opintotuen uudistamista tämän kuun aikana. Uudistukset tulisivat voimaan syksyllä 2017.

Opiskelijajärjestöt järjestävät mielenosoituksen opintotukileikkauksia vastaan Helsingissä 9. maaliskuuta. JYY ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta JAMKO järjestävät opintotukimielenosoitukseen osallistujille ilmaisen bussikyydin Jyväskylästä.

opiskelija **Jammi Vesterinen**, 22, kritisoi esitystä jyrkästi.

”80 euroa pois opintotuesta tarkoittaa ainakin mun kohdalla sitä, että nyt kun muutan yksioön, niin sillä rahalla en saisi maksettua edes omaa vuokraani. Kaikki ruoat pitäisi maksaa lainarahalla tai sitten pitäisi käydä töissä.”

16-vuotias Kaustisen musiikkilukion opiskelija **Veli-Martin Hästbacka** puolestaan arvioi, että uudistuksella voi olla vaikutusta hänen tulevaan opintoihin hakemiseen.

”Uskon että se saattaa vaikuttaa, kos-

Varo varkaita kampuksella!

YLIOPISTOLLA ON viime aikoina tapahtunut useita varkauksia, kertoo Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta. Erityisesti varkaille ovat kelvanneet matkapuhelimet, tietokoneet, raha ja henkilöllisyystodistukset, kertoo Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta JYY verkkosivuillaan.

Opiskelijoita kannustetaan pitämään huolta omaisuudestaan. Varkauksista tulisi ilmoittaa välittömästi poliisille. Tarvittaessa yliopisto voi auttaa varkauksien selvittämisessä muun muassa valvontakameratallenteiden avulla.

VARKAUDET EIVÄT kosketa vain yksittäisiä opiskelijoita, vaan yliopistolla on tehty murtoja myös ainejärjestötiloihin. Siksi ainejärjestötiloissa ei tulisi säilyttää käteistä rahaa tai muuta erityisen arvokasta omaisuutta.

Jylkkärin toimitus varoittaa myös Kortepohjan pyykkitupien pitkäkyntisistä. Toimituksen oman kokemuksen perusteella erityisesti kuivaushuoneisiin jätetyt lakanat ja IKEA-kassit ovat haluttua tavaraa Kortepohjan varkaiden keskuudessa.

Arimo Kerkelä

Ynnän ainejärjestötilaan on murtauduttu viime vuosina ainakin viisi kertaa.

Päätoimittajat ottivat kantaa valemediaan

USEIDEN suurien suomalaismedioiden päätoimittajat julkaisivat 1. maaliskuuta yhteisen kannanoton, jossa he ottavat kantaa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja niin sanottujen valemedioiden asemaan. Kannanoton ovat allekirjoittaneet muun muassa *Keskisuomalaisen*, *Helsingin Sanomien* ja *Ylen* uutistoimituksen päätoimittajat.

”Moniarvoinen viestintä ja sananvapaus sallivat erilaiset mielipiteet. Se ei tarkoita, että kuka tahansa voi levittää mitä tahansa kenenkään siihen puuttumatta”, päätoimittajat toteavat kannanotossaan.

Päätoimittajat itse ilmoittavat kirjoituksessaan sitoutuvansa ”oikeisiin tietoihin perustuvaan ja merkitykselliseen journalismiin”.

Arimo Kerkelä

Jylkkärin Twitter-sivu.

Facebook ja Twitter linjaavat sananvapautta

SUURET sosiaalisen median palvelut ovat tänä vuonna alkaneet puuttua aiempaa enemmän siihen, mitä palveluissa saa ja ei saa sanoa.

Ensimmäisenä aiheeseen tarttui Facebook, joka ilmoitti tammikuussa käyttävänsä yli miljoona euroa vihapuheen kitkemiseen palvelusta Euroopassa. Helmikuun alussa Twitter puolestaan tiedotti uudesta ”turvallisuusneuvostostaan”, johon kuuluu yli neljäkymmentä järjestöä.

”Meidän on tarjottava lisä työkaluja ja käytäntöjä varmistaaksemme, että ihmiset voivat jatkossakin ilmaista itseään vapaasti ja turvallisesti Twitterissä”, yhtiö kertoi tiedotteessaan.

Vielä ei ole tiedossa, mitä Twitterin uudet linjaukset tulevat tarkoittamaan käytännössä.

Arimo Kerkelä

Sananvapaus viettää juhlavuotta Suomessa

SUOMESSA vietetään tänä vuonna painovapauden juhlavuotta, kun painovapausasetuksen säätämisestä Ruotsin valtiopäivillä tulee kuluneeksi 250 vuotta. Vuonna 1766 säädetty asetus poisti ennakkosensuurin ja mahdollisti laajemman yhteiskunnallisen keskustelun, jossa jopa valtaapitävien arvostelu oli sallittua. Asetus oli tuohon aikaan ainoa vapautta myöntävä laki.

Asetusta juhlietaan erityisesti Suomessa, koska asetukselle tietä raivannut kappalainen **Anders Chydenius** oli kotoisin Ruotsin valtakunnan itäosasta Pohjanmaalta, nykyisin Suomeen kuuluvalla alueella.

Arimo Kerkelä

teksti Jaakko Kinnunen kuva Matti Parkkinen

Kourimista, seuraamista ja pimeitä katuja

AHDISTELU. Suurin osa seksuaalisesta häirinnästä ja väkivallasta jää tilastojen ulkopuolelle. Jylkkäri kysyi naisopiskelijoilta heidän kokemuksiaan seksuaalisesta häirinnästä.

Yökerhossa opiskelijatuttava työntyy iholle ja koskettelee luvatta takapuolesta ja vatsasta. Bussissa keski-ikäinen ja alkoholilta haiseva mies kyselee säädyttömyyksiä. Yöllä mies kääntyy seuraamaan sinua kampusalueella ja päätyy lopulta masturboimaan kotiovellesi.

Edellä mainitut esimerkit ovat peräisin Jylkkärin jyvaskyläläisille naisopiskelijoille suunnatusta kyselystä.

VÄKIVALTATUTKIJA Satu Lidman on kirjoittanut aiheesta kirjassaan *Väkivaltakulttuurin perintö. Sukupuoli, asenteet ja historia*, joka ilmestyi syyskuussa. Hänelle tällaiset esimerkit ovat valitettavan tuttuja.

Heti haastattelun alkuun Lidman korostaa, että tilastoja täytyy osata lukea oikein.

”Kun otetaan mitä tahansa lukuja, niin aika usein perus tilastolukutaito puuttuu, jolloin tiedoista vedetään aivan väärä johtopäätöksiä. Esimerkiksi rikosluvuissa täytyy huomioida, että uhrikyselyt ovat yksi tapa ja rikosilmoitusaineisto on täysin toinen tapa kerätä tietoa. Nämä luvut eivät koskaan kohtaa”, tutkija korostaa.

Tästä syystä on vaikea saada tarkkaa tietoa siitä kuinka moni nainen kohtaa seksuaalista häirintää. Varmaa on kuitenkin se, että ilmoitetut tapaukset ovat vain jäävuoren huippu.

”Ja jos ajatellaan seksuaalisesta ahdistelusta ja väkivallasta annettuja tuomioita, niin se on sitten tuon jäävuoren huipun päällä seisova lumipallo.”

Yksi suurimpia aiheeseen liittyvistä tutkimuksista on Euroopan perusoikeusviraston uhrikysely vuodelta 2014, johon vastasi 42 000 naista ympäri Eurooppaa. Kyselyn mukaan suomalaisista 15 vuotta täyttäneistä naisista 47 prosenttia on kohdannut fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa. Euroopan keskiarvo kyselyssä oli 33 prosenttia.

”Näin laajoissa tutkimuksissa vastaan tulee myös väkivallan hyväksytävyyteen liittyviä kulttuurieroja. Esimerkiksi Espanjan kohdalla vastaavat luvut ovat huomattavasti Suomea pienempiä. En mitenkään voi uskoa, että Espanjassa tilanne olisi näin paljon parempi kuin Suomessa”, Lidman sanoo.

TILASTOIHIN LIITTYY myös muita ongelmia. Uhrit eivät välttämättä halua kertoa kokemuksistaan edes nimettömästi. Ihmiset eivät välttämättä myöskään aina ymmärrä seksuaalisesta häirintään liittyvää kysymystä.

”Meillä on hyvin erilaisia käsityksiä siitä mikä on häirintää tai väkivaltaa. Se mikä toiselle on häirintää, ei ole sitä toiselle.”

”Monesti on niin, että häirintä voi jatkua pitkäänkin, koska nainen ei halua ajatella ikävää asiaa. Tapahtunut sivuutetaan ja jatketaan elämää eteenpäin. Nainen saattaa herätä tilanteeseen vasta kun tapahtuu jotain vakavampaa, mennään jonkin rajan yli”, Lidman toteaa.

Suomen nykyisen lainsäädännön mukaan seksuaalinen ahdistelu on rikos, jos tekijä fyysisesti koskettaa toista ihmistä. Huutelu, eleet ja ilmeet eivät siis täytä rikoksen tunnusmerkkejä ahdistelun suhteen. Julkisessa keskustelussa puhutaan kuitenkin usein häirinnästä.

MIKSI MONI nainen sitten jättää ilmoittamatta ahdistelusta? Lidmanin mukaan syytä on useita.

”Häpeä ja syyllisyys ovat yleisiä syitä. Pelko siitä, että tapauksen ilmoittaminen voisi johtaa väkivallan toistumiseen tai yllymiseen, varsinkin jos ahdistelu tapahtuu parisuhteessa. Lisäksi muut sosiaaliset sidokset vaikuttavat. Moni miettii sitä, että miten häneen suhtaudutaan sen jälkeen, kun hän tulee asian kanssa esiin. Ikävän usein uhrit eivät myöskään ole tietoisia omista oikeuksistaan.”

Sosiaalinen kontrolli voi tutkijan mukaan vaikuttaa esimerkiksi opiskelijoiden bileissä, joissa nainen ei välttämättä uskalla nostaa ongelmia esille. Taustalla voi olla pelko uhrin syylistämisestä.

SUURIN OSA ahdistelu- ja häirintätapauksista ei koskaan päädy poliisille tai oikeusistuimille.

”Jos kyseessä on esimerkiksi jonkinlainen takapuolesta puristaminen yökerhossa, niin hyvin vaikeaa näistä on saada mitään seuraamuksia tekijälle. Uhri voi helposti ajatella, ettei asiaa kannata viedä eteenpäin, koska tuloksen tietää jo etukäteen. Tällainen

Naisopiskelijat ovat kohdanneet ahdistelua myös kampusalueella. Seminaarinmäki on yöaikaan paikoin erittäin pimeä. Kuvan henkilöt eivät liity jutun esimerkitapauksiin.

pelko on erittäin yleinen. Monesti uhrit myös jättävät oikeusprosessin kesken. Tässä poliisilla ja viranomaisilla on erittäin tärkeä rooli, jotta uhri saisi parhaan mahdollisen tuen”, Satu Lidman kertoo.

Seksuaalisesta ahdistelusta ja väkivallasta puhuttaessa on tutkijan mukaan syytä erottaa toisistaan kasvaneen uhkan tilanteet ja tekijän vastuu. Toisin sanoen yökerhossa alkoholia naut-

HUUTELU, ELEET JA ILMEET EIVÄT TÄYTÄ RIKOKSEN TUNNUSMERKKEJÄ AHDISTELUN SUHTEEN.

tinut nainen on suuremmassa vaarassa joutua seksuaalisen väkivallan uhriksi mutta naisen fyysinen kunto, puheutuminen ja muut seikat eivät poista tekijän vastuuta tai tee teosta hyväksyttävämpää.

LIDMAN peräänkuuluttaa myös yleisen keskustelun merkitystä. Kun seksuaalinen ahdistelu tuodaan julkiseen keskusteluun, tietoisuus ongelmasta kas-

vaa, mikä voi helpottaa uhrien asemaa. Myös seksuaalivalistus kouluissa on tärkeää.

”Yleisesti on tärkeää puhua näistä asioista, että sekä uhrit että tekijät ymmärtäisivät koskemattomuuden rajat paremmin. Ilmoitusherkkyudessa on viime vuosina jo tapahtunut positiivista muutosta. Mielestäni meidän tulisi puhua enemmän väkivallasta kuin pelkästään häirinnästä.”

Poimintoja kyselyvastauksista

”Ainejärjestöni pojat alkavat humaltuessaan lääppiä minua ja muita naispuolisia opiskelijoita. Tuntuu, että kännin varjolla kehoni on melko vapaata riistaa ja kaikenlainen puristelu, läpsiminen ja hipelöinti onkin yhtäkkiä sosiaalisesti jotenkin ok.”

”Kauppakadun appron jatkoilla joku ulkopaikkakuntalainen opiskelija tuli puristamaan tissistä. Ensiksi kysyi luvan, kieltäydyin pöyristyneenä ja myöhemmin tuli vaan, puristi ja lähti. Olin niin hämmentynyt, etten tiennyt mitä tehdä.”

”Kerran on puristettu takapuolesta kulkiessani baarissa jonkun tuntemattoman ohitse.”

”Useamman kerran olen neljän opiskeluvuoden aikana kokenut seksuaalista häirintää, erityisesti opiskelija ’kaveri’ pojilta. Kurjaa kun oletetaan että kaverina on oikeus kähmiä.”

”Käytännössä jokaisissa opiskelijajabeleissä vähintään yksi ihminen kourii tai koskettelee tanssilattialla, se on niin yleistä ettei sitä oikein edes miellä seksuaaliseksi häirinnäksi, vaikka juuri tähän tällainen toiminta on.”

”Olen kokenut häirintää edellisen pääaineeni yhden miespuolisen opettajan toimesta. Ensimmäinen Facebook kirjoittelu ja lopulta todella suorat kysymykset ja vihjeet fyysisestä suhteesta. Sen lisäksi, että hän oli opettajani, hän oli myös perheellinen. Häirintä loppui siihen, kun erosin Facebookista ja vaihdoin pääainetta.”

”Linja-autolla matkustaessani viereeni istui vanhempi mies, joka oli ehkä jo aamutuimaan nauttinut hieman alkoholia, ja alkoi kyselemään olenko ajellut alapääni, että miesten on kivempi nuolla. En vastannut mitään, eikä mies onneksi sen uhkaavammin alkanut käyttäytymään.”

Ylioppilaskunnan häirintäyhdyshenkilöt auttavat ongelmassa

JYVÄSKYLÄN yliopiston ylioppilaskunnalla on kaksi häirintäyhdyshenkilöä, joihin opiskelija voi ottaa yhteyttä, jos kokee tulleensa kiusatuksi, epäoikeudenmukaisesti kohdelluksi tai seksuaalisesti häirityksi. Häirintäyhdyshenkilöillä on vaihtoehtoisuus ja keskustelut ovat täysin luottamuksellisia. Mitään jatkotoimenpiteitä ei tehdä ilman ilmoittajan suostumusta. Tällä hetkellä JY:n häirintäyhdyshenkilöinä toimivat sosiaalipoliittinen asiantuntija **Oona Stähle** ja tiedottaja **Oskari Rantala**.

”Olemme eräänlaisia sovittelijoita, jos opiskelija kokee tulleensa kiusatuksi tai jos häntä on hänen mielestään kohdeltu epäoikeudenmukaisesti. Autamme myös jos kyseessä on seksuaalinen häirintä”, Stähle kertoo.

Opintoihin liittyvissä ongelmassa auttaa puolestaan korkeakoulupoliittinen asiantuntija **Joachim Kratochvil**. Häneen voi olla yhteydessä esimerkiksi silloin, jos opiskelija kokee saaneensa kurssista liian huonon arvosanan.

YHTEYDENOTTOJA häirintäyhdyshenkilöt saavat keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa. Joinain kuukausina yhteydenotto-

ja voi tulla kuusikin kappaletta. Suurin osa ilmoituksista liittyy kiusaamistapauksiin, esimerkiksi porukasta ulossulkemiseen.

Seksuaaliseen häirintään liittyviä yhteydenottoja tulee harvemmin.

”Toimintamme perustuu vapaaehtoisuuteen. Emme siis voi pakottaa ketään osallistumaan tai jakaa rangaistuksia. Mutta voimme kuunnella ja neuvoa opiskelijaa eteenpäin, jos hän tarvitsee enemmän tukea”, Stähle sanoo.

Joissain tapauksissa voidaan kokeilla niin sanottua kolmikantasovittelua, jossa sekä kiusaaja että kiusattu ovat läsnä.

Häirintäyhdyshenkilöille voi soittaa toimistoaikoina. Sähköpostia heille voi lähettää milloin vain.

”Häirintäasiat menevät muiden työtehtävien edelle, joten pyrimme vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Tiedän, että vaikeissa asioissa yhteydenottokynnys voi olla korkea. Meihin voi kuitenkin ottaa yhteyttä aina, jos siltä tuntuu. Siksi me täällä ollaan, Stähle toteaa.

Lisätietoja häirintäyhdyshenkilöiden toiminnasta voi katsoa ylioppilaskunnan nettisivuilta osoitteesta www.jyu.fi/hairinta.

Jaakko Kinnunen

Naiset ovat miehiä heikommassa asemassa

KOMMENTTI Kun keräsimme naisopiskelijoiden kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä tätä juttua varten, osa vastaajista ihmetteli miesten sulkemista kyselyn ulkopuolelle. Palautteen mukaan näkökulma juttuun olisi liian kapea, jos tekstissä käsiteltäisiin vain naisten kohtaamaa seksuaalista häirintää.

Haluan tuoda esiin muutaman asian tähän liittyen. Myös miehet voivat kohdata seksuaalista häirintää. Se, että juttuun valittiin naisten näkökulma, ei tarkoita sitä, että miesten kohtaamaa häirintää ei pidettäisi ongelmana.

Näkökulma valittiin, koska naiset ovat lähes aina miehiä heikommassa asemassa,

kun he kohtaavat seksuaalista häirintää. Mies joutuu todella harvoin vilkuilemaan olkansa yli palatessaan yöllä kotiin, koska joku tuntematon henkilö on lähtenyt seuraamaan häntä. Mies joutuu myös harvoin kokemaan sitä kauhua, kun tuntemattoman auton kuljettaja hiljentää pimeällä ja autiolla kadulla ja alkaa huudella uhkaavia lauseita auton ikkunasta.

Naisille nämä ja vastaavat tapaukset ovat valitettavan tuttuja.

Jaakko Kinnunen

Vastuuta vapauksiin

SANANVASTUU. Sananvapaus puhuttaa, ja sen perään huudellaan, mutta missä on vastuu? Tätä Jylkkäri lähti selvittämään. Haastateltavana oli FT Tuija Saresma Populismi liikkeenä ja retoriikkana -hankkeesta.

Sananvapaus on demokraattisen yhteiskunnan tärkeimpiä arvoja. Maailmanlaajuisestikin se on katsottu niin tärkeäksi, että se löytyy YK:n ihmisoikeuksien julistuksesta. Suomessa perustuslaki takaa oikeuden ilmaista mielipiteensä sekä tuottaa, jalkaa ja vastaanottaa tietoa ilman ennakkosensuuria.

Sananvapauden tila on Suomessa tiedotusvälineiden osalta huippuluokkaa, ja yksilön sananvapauskin on hyvin laaja. Mutta mikä on sananvastuun laita? Eikö vapauksiin kuulu aina vastuu?

FILOSOFIAN TOHTORI Tuija Saresman mukaan kuuluu. Sananvastuun määrittäminen on toki monimutkaisempaa kuin -vapauden, sillä mitään varsinaista pykälää vastuusta ei ole säädetty, ja vastuuta on lisäksi monenlaista. Saresman mielestä sananvastuuta on hyvä lähteä tarkastelemaan hyvinkin arkipäiväisistä kunnioituksen, harkinnan ja hyvän käytöksen näkökulmista.

"On tärkeää harkita mitä sanoo, kelle ja miten. Vastuu on sanojalla, ei kuulijalla tai lukijalla", Saresma toteaa.

Valitettavan usein sananvapautta kuitenkin käytetään väärin, erityisesti internetissä, mutta myös muualla. Saresman mukaan ongelma johtuu osin siitä, että yksityinen tapa puhua esimerkiksi kotioloissa on siirtynyt sellaisenaan internetin julkiseen tilaan ja suurille yleisöille.

Netin anonymiteetti ehkä opetti vastuttoman puhutavan, joka on sittemmin levinnyt myös omalla nimellä tapahtuvaan internet-keskusteluun. Saresma ottaa esiin myös populistisen retoriikan, jossa luodaan vastakkainasetteluita ja vaaditaan valitsemaan puoli ja mielipide. Poliitikasta populistinen toimintatapa on levinnyt myös laajemmalti yhteiskuntaan.

Saresman mukaan vallankäyttäjillä ja mielipidevaikuttajilla onkin suuri vastuu, koska heidän sanallaan on toimeenpanovoimaa. Sama vaatimus koskee myös internet-kirjoittelijaa, sillä nettilyeisö on suuri.

RAIVOKASTA itseilmaisua perustellaan usein sananvapauden laillisella suojalla, vaikkei muiden sananvapauden ja oikeuksien rajoittaminen kuulukaan

lain eikä ihmisoikeuksien piiriin. "Mulla on sananvapaus"-argumenttia käyttävät Saresman mukaan ne, jotka haluavat välttää vastuun. Saresman mukaan pitäisi kuitenkin miettiä, onko sananvapaus se kaikkein pyhin arvo.

"Minun mielestäni ei ehkä ole. Itse asettaisin ihmisen koskemattomuuden, psyykkisen ja fyysisen, sananvapauden edelle, vaikka sananvapautta suuresti arvostankin", Saresma sanoo.

Saresma näkee sananvapauden ennen kaikkea demokraattisena arvona ja toimintana, joka koskee kaikkia aatteen ja mielipiteeseen katsomatta. Uhkailu ei kuitenkaan tule hyväksyä, joskin keskustelu saa hänen mukaansa olla terävää, eikä loukkaamistakaan voi aina välttää.

SANANVASTUUN voisi siis isolla siveltimeellä maalata harkinnan, kunnioittamisen, sanojensa takana seisomisen ja asiallisuuden muotoon. Mutta miten sitä voidaan edistää? Saresman mukaan keinoja on useita.

"Tutkija voi tuoda esiin keskustelun monisävyisyyttä. Kaiken ei tarvitse olla mustavalkoista."

Asioiden monipuolinen käsittely, sananvapauden ja sen rajoihin liittyvä valistus kouluissa ja asian käsittely tiedotusvälineissä ovat tutkijan mielestä hyviä edistämiskeinoja.

Myös vuoropuhelu mielipideryhmien, esimerkiksi maahanmuuton vastustajien ja asiaan myönteisemmin suhtautuvien kesken voi olla hedelmällistä.

SANANVAPAUDEN RAJAT

- Sananvapaus on Suomessa perusoikeus.
- Sananvapautta rajoitetaan Suomessa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10. artiklan nojalla. Artiklaan vedoten sananvapaus ei suoja laiton tai rikokseen yllyttävää sisältöä tai sellaista tietoa, jonka julkaiseminen voi uhata esimerkiksi kansallista turvallisuutta, tuomioistuinten puolueettomuutta, muiden henkilöiden mainetta tai oikeuksia tai muita demokratialle välttämättömiä arvoja.
- Suomessa sananvapautta rajoittavat muun muassa laki kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sekä uskonrauhlaki. Kiihottaminen kansanryhmää vastaan on yleisen syyteharkinnan alainen teko, ei asianomistajarikos.
- Joukkoviestimiä koskee julkaisijan vastuu.
- Vaikka ennakkosensuuria ei harjoiteta, voidaan laitton aineisto sensuroida jälkikäteen.

LÄHDE: SUOMEN JOURNALISTILIITTO, FINLEX

KAIKEN EI TARVITSE OLLA MUSTAVALKOISTA.

VASTUU ON SANOJALLA, EI KUULIJALLA TAI LUKIJALLA.

Saresman mukaan hedelmällinen vuoropuhelu on kuitenkin esimerkiksi joidenkin antifeministien kanssa käytännössä mahdotonta.

SANANVAPAUDEN ja -vastuun tulevaisuuden suhteen Saresma on varovaisen toiveikas.

"Uskon, että jotain voidaan tehdä.

Mutta eihän tilanne hääviltä näytä. Mit-tasuhteet ovat aivan hukassa", Saresma sanoo ja ottaa esimerkiksi Anttilan tuotekuvastoa arvostelleesta kirjoituksesta alkaneen uhkailu- ja solvaus-

myrskyn.

Kyseisessä tapauksessa Anttilan le-lukuvaston sukupuolirooleja arvostelut bloggaaja **Emmi Nuorgam** joutui vihastuneen nettiväen hampaisiin. Saresmaa huolestuttaa uhkailun arkipäiväistyminen ja siirtyminen netistä kaduille, mikä on varsin uusi ilmiö. Sanat voivat myös muuttua teoiksi.

"Jos ajatellaan että mitä tahansa saa sanoa, niin mitä tahansa saa myös tehdä."

VASTUUTA VOI Saresman mielestä kuitenkin harjoittaa monin tavoin: puolta ei ole pakko valita eikä räksytykseen yhtyä. Vanhemmat voivat myös opettaa lapsille sananvastuun perusteita.

Keskustelussamme nousee esiin myös **Bertolt Brechtin** lause "Älä usko kuulopuheisiin, ota selvää". Saresman mielestä se osuu ytimeen.

"Keskustelun pitäisi perustua faktoihin. Jokaisella on velvollisuus ottaa etukäteen selvää asioista, joita kommentoi."

Lopuksi Saresma vielä muistuttaa yhteiselämän pakollisuudesta.

"Ihmisinä meidän pitää sietää toisiamme mielipiteistä huolimatta."

Tuija Saresma toimii tutkijana Nykykulttuurin tutkimuksen hankkeessa "Populismi liikkeenä ja retoriikkana".

Voit olla kuin idiootti

Hei maahanmuuttokriitikko! Sopiiko, jos kutsum sinua rasistiksi ja natsiksi? Entäs siinä hipin näköinen humanistihihhuli siellä, on varmaan ihan passelia, jos nimittelen sinua laiskaksi suvakkiääliöksi?

Ai ei vai? Höh, no ei sitten.

HARVA MEISTÄ haluaa, että meitä nimitellään ja solvataan. Siksi joskus ihmettelen, kuinka usein internetissä ja elävässä elämässä käytetään toisista ihmisistä keksittyjä loukkauksia.

Sanan säilällä sohimisessa on toki hyvätkin puolensa. Kärjistys voi kiinnittää kuulijan huomion ja naurattaa sosiaalisessa tilanteessa, jossa kärkevä läpänheitto sopii keventämään tunnelmaa. Joskus verbaaliset nyrkinheristykset myös helpottavat omaa pahaa oloa. Ja jos tavoite on vain satuttaa kohdetta mahdollisimman pahasti, on nimitely siihen mitä mainioin keino.

Jos kuitenkin haluat vastapuolen kuuntelevan asiaasi, ei ”vittusaatanaperkele” ole mikään sulavin avauslaini. Sen sijaan vihainen hyökkäys saa kuulijan tukkimaan korvansa ja käpertymään kilpikonnapuolustukseen. On varsin harvinaista, että päin naamaa lauotut loukkaukset edistävät omia mielipiteitä.

OLEN USEIN törmännyt myös tilanteisiin, joissa ihmiset puolustelevat vihanpurkauksiaan sananvapaudella. Sananvapaus antaa heille oikeuden sanoa mitä he ajattelevat, eikä kukaan muu voi sitä estää. Se pitää tietysti paikkansa, kunhan muistetaan, etteivät laittomat uhkaukset ole aina ok, eikä muilla ole velvollisuutta julkaista tai edes kuunnella ajatuksiasi.

Sananvapaus on kuitenkin vain kehikko, jota ei ole pakko kolata ääriäitä rapsutellen. Se, että jokin on mahdollista ja sallittua, ei tarkoita, että niin olisi pakko tehdä. Kyllä, voit olla kuin idiootti ja levittää pahaa mieltä ympärillesi, mutta miksi tekisit niin?

Yksinkertainen tosiasia on, ettei kenestäkään ole kivaa tulla solvatuksi. Kuulostaa naiivilta, mutta jo sen pitäisi olla riittävä syy vähentää päänaukomista. Ja vaikket välittäisikään toisen tunteista, kannattaa muiden kurmottamista vähentää jo oman itsensä vuoksi. Jos puserrat ihmisiä valmiisiin muotteihin kysymättä henkilöiden omia ajatuksia, alat helposti itsekin uskoa omia höpinöitäsi.

JA EI, tätä kolumnia ei ole suunnattu millekään tietylle ihmisryhmälle. Jos sivuutat käytösohjeet omalta kohdaltasi ja mietit vain kaikkia muita, joiden toivoisit ottavan tästä opikseen, missaat pointtini. Tämä kolumni on juuri tällä hetkellä suunnattu vain sinulle, rakas lukijani.

Varmaankin olisin kanssa samoilla linjoilla siitä, että henkilöt x ja y ovat toimineet väärin ja kohtuuttomasti levittäessään vihaa ympäristönsä. Huh mitä käytöstä, kyllä kyllä, samaa mieltä! Mutta uskotko, että saisit nuo ihmiset muuttamaan käytöstään, jos oikein kovasti yrität? Minä en usko.

Toisen ihmisen muuttaminen on äärimmäisen vaikeaa. Usein se on jopa mahdotonta, jos ihminen ei itse sitä halua. Kun toisia ei saa taipumaan, on parempi keskittyä itseensä ja miettiä, mitä voisi omalla kohdallaan tehdä paremmin. Niin minäkin aion seuraavaksi tehdä.

Arimo Kerkelä

JOS HALUAT VASTAPUOLEN KUUNTELEVAN ASIAASI, EI ”VITTUSAATANAPERKELE” OLE MIKÄÄN SULAVIN AVAUSLAINI.

VAIENNENNETUT KAMPUKSET

SANANVAPAAUS. Yliopiston kuuluisi olla paikka, jossa ihmiskunta pyrkii yhdessä kohti suurempaa ymmärrystä maailmasta ja toisistaan. Yhdysvalloissa yliopistoista on kuitenkin muodostumassa instituutioita, joissa vain tietyt mielipiteet sallitaan.

Vuonna 2008 **Keith Jon Sampson** lueskeli tauollaan kirjaa Indiana-Purdue-yliopiston kampuksella, Indianapolisissa Yhdysvalloissa. Sampson oli tuolloin keski-ikäinen opiskelija, joka työskenteli opintojensa ohella yliopiston talonmiehenä.

Kirja oli nimeltään *Notre Dame vs. The Klan – How the Fighting Irish Defeated the Ku Klux Klan* ja se oli vapaasti lainattavissa yliopiston kirjastosta. Teos kertoo vuoden 1924 tapahtumista, jolloin Notre Damen yliopiston opiskelijat ja Ku Klux Klanin jäsenet ajautuivat joukkotappeluun kadulla yliopiston lähellä. Opiskelijat voittivat kahakan, mikä oli nöyryyttävä tappio valkoista ylivaltaa tavoittelevalle klaanille.

Kirjan kansi oli mustavalkoinen ja siinä esiintyi KKK-järjestöön usein yhdistettyä symboliikkaa. Eräänä päivänä Sampson koki järkytyksen, kun hänelle kerrottiin, että joku oli tehnyt hänestä valituksen ja että hänet saatettaisiin erottaa opinahjostaan. Valituksen tehnyt henkilö oli loukkaantunut kirjan kannesta. Pian yliopiston kurinpitoelin tuomitsikin hänet rodullisesta häirinnästä ja uhkasi erottaa hänet yliopistolta.

Sampsonia ei tapauksen aikana kertaakaan kuultu virallisesti.

Tämä tapaus on vain yksi esimerkki ilmiöstä, joka on vahvistunut viime vuosina Yhdysvaltojen yliopistoilla. Poliittinen korrektius, yliopistojen huoli imagostaan ja niin sanottu loukkaantumisen kulttuuri ovat luomassa kampuksille ilmapiiriä, jossa opiskelijoiden ja henkilökunnan sananvapautta rajoitetaan sekä sosiaalisen paineen että virallisten sääntöjen kautta. Vastaavaa kehitystä on tapahtunut viime vuosina myös Iso-Britanniassa.

KORKEAKOULUMAAILMAN KIRISTYNYT ilmapiiri sananvapauden ympärillä on herättänyt paljon huomiota Yhdysvaltain mediassa. Moni keskustelijoista on ollut huolissaan sekä sananvapauden tilasta että opetuksen tasosta oppilaitoksissa, joiden piirissä sallitaan vain tietyt mielipiteet.

Yksi kehitystä vastustavista tahoista on FIRE-järjestö (Foundation for Individual Rights in Education), joka puolustaa yliopisto-opiskelijoiden oikeuksia, jos heitä on kohdeltu väärin muiden opiskelijoiden tai yliopiston taholta.

FIRE-järjestössä työskentelevä **Ari Cohn** kertoi Jylkkärille, mistä ilmiöstä on kyse.

”Yleisesti ottaen kyse on siitä, että monet haluavat kieltää sanoja, ilmaisuja ja aiheita, joita he pitävät loukkaavina. Usein tämä toteutuu siten, että itselle epämiellyttävää puhetta kutsutaan vihapuheeksi”, Cohn kertoo.

YKSI ILMIÖN muodoista on yliopistolle kutsuttujen puhujien saapumisen estäminen tai kutsun peruminen, eli niin sanottu disinvitation tai no-platforming. Vuoden 2003 jälkeen FIRE on tilastoinut noin 300 disinvitation-tapausta ympäri Yhdysvaltoja.

”Sytitä on monia. Yleisimmät syyt liittyvät erimielisyyteen puhujan poliittisten mielipiteiden tai tekojen kanssa. Herkimmät aiheet ovat abortti, homoseksuaalien oikeudet, maahanmuutto, rotu sekä Israelin ja Palestiinan konflikti”, Chon kertoo.

Viimeisten parin vuoden aikana kyseiset tapaukset ovat koskettaneet erittäin tunnettuja nimiä. Viime vuonna North Texasin yliopiston opiskelijat yrittivät estää Texasin kuvernöörin **Greg Abbotin** esiintymisen, koska hänen mielipiteensä maahanmuutosta ja seksuaalisesta suuntautumisesta eivät miellyttäneet kaikkia opiskelijoita.

Republikaaneja edustava Abbot on konservatiivi, joka vastustaa homoavioliittoja ja tukee tiukempaa maahanmuuttolinjaa ja vahvempaa rajapartiointia. Kiivaiden keskustelujen jälkeen Abbot esiintyi yliopistolla normaalisti.

Vuonna 2014 opiskelijoiden vastustuksen kohteeksi joutui koomikko ja poliittista ajankohtaisohjelmaa *Real Time with Bill Maher* juontava **Bill Maher**, kun Berkeleyyn yliopiston opiskelijat pyrkivät estämään hänen esiintymisensä. Maher on arvoliberaali ja ateisti, joka on useaan otteeseen ollut kriittinen islamia kohtaan.

”Tämä ei ole sananvapauteen vaan kampuksen ilmapiiriin liittyvä asia. Perustuslain ensimmäinen lisäys takaa hänelle oikeuden ilmaista mielipiteensä, mutta se ei anna hänelle oikeutta puhua niin tärkeässä tilaisuudessa kuten valmistujaiset. Se on etuoikeus, johon hänen rasistiset ja kiihkoilevat kommenttinsa eivät häntä oikeuta”, opiskelija-aktiivi **Marium Navid** totesi opiskelijalehdelle.

Maher esiintyi lopulta tilaisuudessa ilman suurempia häiriöitä.

ERI PUOLILLA Yhdysvaltojen yliopistoja opiskelijat, ja joissain tapauksissa myös henkilökunta, ovat onnistuneet estämään henkilön esiintymisen tai eväämään hänelle myönnetyn kunnia-arvonimen. Tämän kohtalon ovat kokeneet muun muassa Yhdysvaltojen entinen ulkoministeri **Condoleezza Rice**, Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n pääjohtaja **Christine Lagarde**, republikaanien presidenttiehdokas **Ben Carson**, näyttelijä **Alec Baldwin**, Intian pääministeri **Narendra Modi** sekä kirjailija ja poliitikko **Ayaan Hirsi Ali**.

Viimeksi mainitussa tapauksessa Brandeisin yliopisto Massachusettsissa pyörsi päätöksensä myöntää kirjailijalle akateemisen kunnianosoituksen, koska ”jotkut hänen näkemyksistään eivät sovi yhteen yliopiston keskeisten arvojen kanssa”. Ayaan Hirsi Ali on Somaliassa syntynyt kirjailija ja feministi, joka on kritisoinut islamia ja etenkin naisten asemaa islamilaisessa kulttuurissa. Lapsena hänet ympärileikattiin synnyinmaassaan, ja hän on pitkään kampanjoinut tyttöjen ja naisten ympärileikkausta vastaan.

Ayaan Hirsi Alin kunnia-arvonimeä vastusti muun muassa Council of American-Islamic Relations -järjestö, joka syytti häntä islamofobiasta.

**HERKIMMÄT AIHEET
OVAT ABORTTI,
HOMOSEKSUAALIEN
OIKEUDET,
MAAHANMUUTTO,
ROTU SEKÄ ISRAELIN
JA PALESTIINAN
KONFLIKTI.**

MYÖS MONET tunnetut koomikot ovat lopettaneet esiintymisen yliopistoilla, koska niiden ilmapiiri on muuttunut poliittisesti liian korrektiksi. Esimerkiksi tämänvuotisen Oscar-gaalan juontanut **Chris Rock** ei enää esiinny yliopistoilla. *New York* -lehdelle antamassaan haastattelussa Rock toteaa, että opiskelijat ovat kasvaneet kulttuurissa, jossa ketään ei saa loukata eikä kenestäkään saa tehdä pilaa, mikä tekee stand up -koomikon työstä käytännössä mahdotonta.

Myös **Jerry Seinfeld** on lakannut esiintymästä kampuksilla, jotka hänen mukaansa ovat ”poliittisesti liian korrekteja”.

Esimerkiksi Texasin yliopisto El Pasossa on viime vuosina laajentanut erityistä suojelua nauttivien ryhmien listan kattamaan ihonväriin, rotuun, uskontoon, kansallisuuteen, sukupuoleen, ikään, invaliditeettiin, seksuaaliseen suuntautumiseen, ideologiaan, poliittisiin näkemyksiin ja poliittisiin kytköksiin liittyvät ihmisryhmät. Tällaisten rajoitusten puitteissa koomikon työ alkaa käydä mahdottomaksi.

Concordian yliopistossa Kanadassa työskentelevä **Gad Saad** on yksi aktiivisimmista keskustelijoista liittyen yliopistomaailman ki-

ristyneeseen ilmapiiriin ja poliittisen korrektiuteen. Omassa podcastissaan hän on kertonut tilanteesta, jossa naisopiskelija lähestyi häntä luennon jälkeen antaakseen palautetta. Opiskelijan mukaan professorin ei pitäisi aloittaa luentoano sanoilla ”hyvät naiset ja herrat”, tai liittää muissakaan tapauksissa ihmisten väliseen kanssakäymiseen sukupuoleen liittyviä ilmauksia, koska joku saattaa pahoittaa mieltä häneen liitetystä oletuksista. Parempi tapa olisi opiskelijan mukaan kysyä aina jokaiselta henkilöltä kuinka ja millä termillä hän haluaa itseään puhuteltavan.

Kun Saad kysyi opiskelijalta, pitääkö hän tätä toimintamallia käytännöllisenä professorin näkökulmasta, tämä ei nähnyt asiassa mitään ongelmaa.

SANANVAPAUDEN RAJOITUKSET näkyvät myös konkreettisesti yliopistojen fyysisissä rakenteissa.

Monissa yliopistoissa kampusalueita on jaettu niin sanottuihin sananvapauseräisiin (free speech zone). Usein nämä ovat konkreettisia tiloja, joskus jopa aidattuja ja eristettyjä, joissa opiskelijoilla on mahdollisuus esittää vapaasti mielipiteitään. Varjopuolena on se, että muualla kampusalueella opiskelija voi joutua ongelmiin, jos hänen mielipiteensä eivät kelpaa kaikille kuulijoille.

”Valitettavan usein nämä alueet ovat syrjässä ja aivan liian pieniä kooltaan. Usein yliopistot myös vaativat opiskelijoita varaamaan alueet käyttöönsä useita päiviä etukäteen ja silloinkin alue on käytössä vain tiettyinä kellonaikoina”, Chon sanoo.

FIRE on useaan otteeseen haastanut yliopistoja oikeuteen niiden käytännöistä vedoten USAn perustuslain ensimmäiseen lisäykseen, joka takaa ihmisille sananvapauden. Monesti järjestö on myös voittanut nämä oikeudenkäynnit.

Maaliskuussa 2015 **Nicolas Tomas** haastoi yliopistonsa (California State Polytechnic University) oikeuteen, koska kampuspoliisi oli estänyt häntä jakamasta lehtisiä, joissa hän puolusti eläinten oikeuksia. Perusteluksi hän sai kuulla, että hänellä ei ollut tarvittavaa lupaa puhua kyseistä aiheesta kampusalueella. Hänen olisi pitänyt hankkia lupa etukäteen yliopiston viranomaiselta, kantaa erityistä merkkiä ja siirtää toimintansa kampuksen sananvapauseräiselle.

Neljä kuukautta myöhemmin yliopisto sopi oikeusjutun ja suostui korvaamaan Tomasille 45 000 dollaria oikeudenkäyntikuluja ja hyvityksiä.

PUHETTA JA käsiteltäviä teemoja on rajoitettu myös kursseilla. Niin sanotut trigger warningit ovat yleistyneet voimakkaasti ympäri Yhdysvaltoja. Niillä tarkoitetaan kurssimateriaaliin lisättyjä merkintöjä, jotka varoittavat opiskelijoita mahdollisesti stressaavista, ahdistavista tai jopa pelottavista sisällöistä.

Cohnin mukaan ne saivat alkunsa, kun posttraumaattisesta stressireaktiosta kärsiviä opiskelijoita haluttiin suojella traumasta muistuttavista aiheista. Pian niiden käyttö kuitenkin levisi laajemmalle.

”Seksuaalisen ja muun fyysisen väkivallan lisäksi trigger warningeja käytetään nykyään esimerkiksi kolonialismia ja köyhyyttä käsittelevien kurssien yhteydessä. Perusteluna on, että opiskelijat saattavat kokea henkistä ahdistusta, jos he joutuvat kosketuksiin heitä loukkaavan aihepiirin kanssa.”

Varoitusmerkinnät ovat ilmestyneet myös kaunokirjallisten teosten yhteyteen. Viime vuoden huhtikuussa neljä Kolumbian yliopiston opiskelijaa kirjoitti mielipidekirjoituksen oppilaitoksen opiskelijalehteen, jossa he vaativat varoitusmerkkejä **Ovidiuksen Muodonmuutoksia**-runoteokseen. Perusteluna he mainitsivat, että ”merkittävästä asemastaan huolimatta se on teos, kuten moni länsimaalaisen kaanonin teoksista, joka sisältää laukaisevaa ja loukkaavaa materiaalia, joka marginalisoi opiskelijoiden identiteettiä luokkahuoneissa”. Erityisesti opiskelijoiden huomio oli kiinnittynyt teoksen kohtaukseen, jossa alamaailman kuningatar Persefone raiskataan. Vetoamisen tueksi perustettu Facebook-ryhmä sai nopeasti yli tuhat seuraajaa.

Vuonna 2014 Rutgersin yliopistolla New Jersey osavaltiossa varoitusmerkkejä vaadittiin **F. Scott Fitzgeraldin** menestysteokseen *Kultahattu*, koska siinä käsitellään muun muassa itsemurha-ajatuksia.

Cohn pitää tällaista kehitystä huolestuttavana.

”On syytä muistaa, että luokkatila on turvallisin mahdollinen paikka myös vaikeiden aiheiden käsittelyyn. Keskustelu auttaa parhaassa tapauksessa opiskelijoita käsittelemään eri teemoja monipuolisesti ja ilman pelkoa”, Cohn toteaa.

AIHETTA KÄSITTELEVÄSSÄ kirjassaan *Unlearning Liberty: Campus Censorship and the End of American Debate* FIREn puheenjohtaja

Greg Lukianoff siteeraa **J.S. Millin** ajatusta, jonka mukaan valtaapitävät vetoavat usein kohteliaisuuteen ja hyviin tapoihin rangaistakseen puhetta, joka ei heille sovi.

”Kaikki sanovat arvostavansa sananvapautta, mutta vaativat sen rajoittamista heti, kun joku sanoo jotain, mistä he itse eivät pidä”, Lukianoff kirjoittaa.

Yliopistojen johto pelkää huonoa julkisuutta ja oikeusjuttuja, joten ne usein mieluummin sensuroivat puhetta ja mielipiteitä etukäteen. Vuonna 2012 valmistuneen FIREn selvityksen mukaan 65 prosenttia Yhdysvaltojen 392 parhaasta yliopistosta on rajoittanut sananvapautta erilaisilla säädöksillä.

Lukianoff esittää kirjassaan, että Yhdysvaltojen kampuksilla on syntynyt kulttuuri, jossa opiskelijat vaativat, että heillä on oikeus olla loukkaantumatta. Toisin sanoen he olettavat,

että kukaan ei sano ääneen mitään, mitä he pitävät epämielityttävänä.

”Vihamielisen puheen rajoitukset eivät rajoita vihaa, vaan ne antavat sen hautua. Ne myös estävät meitä tietämästä ketkä ihmisistä ovat oikeasti vihamielisiä.”

Parempi tapa lähestyä vaikeita aiheita ja teemoja olisi Lukianoffin mukaan myöntää, että keskustelu ei ole koskaan ohi ja että kukaan ei saa auktoriteettiin perustuvaa etuoikeutta keskustelussa.

VASTAAVAA KEHITYSTÄ on havaittavissa ympäri Yhdysvaltoja, julkisista yliopistoista aina arvostettuihin yksityisiin yliopistoihin saakka. Viime vuoden lopulla Yalen yliopiston opettaja joutui ongelmiin, kun hän otti kantaa yliopiston hallinnon varoitukseen, jonka mukaan opiskelijoiden ei kannata pukeutua Halloweenin aikaan toisia ihmisiä mahdollisesti loukkaaviin asuihin, kuten esimerkiksi intiaanien sulkapäähineeseen, turbaaniin tai niin sanottuun black face -meikkiin.

Erika Christakis kirjoitti aiheesta sähköpostin, jossa hän varoitti, että opiskelijoiden ei ehkä ole viisasta luovuttaa oikeuttaan pukeutua haluamallaan tavalla ulkoiselle kurinpitelimelle. Iso joukko opiskelijoita loukkaantui Christakisin sähköpostista ja vaati yliopistolta toimia. Lopulta Christakis sekä hänen miehensä, joka myös opetti Yallessa, jäivät toistaiseksi sivuun töistään.

YouTubeen ladatulta videolta näkyy tilanne, jossa Christakisin mies yrittää puolustaa vaimonsa näkökulmaa opiskelijajoukolle ja etenkin yhdelle naisopiskelijalle, joka vaatii Christakisilta anteeksipyyntöä ja jopa irtisanoutumista.

”Tässä ei ole kyse intellektuellisen tilan luomisesta, vaan kodin pystyttämisestä tänne”, opiskelija huutaa videolla kovaan ääneen viitaten Yalen yliopiston kampusalueeseen.

Omilla kotisivuillaan Yale puolustaa ilmaisun- ja sananvapautta vedoten vuonna 1975 valmistuneeseen Woodwardin raporttiin. Raportin keskeinen sanoma on tiivistetty kuuluisaan lauseeseen, joka tiivistää yliopistomaailman ja sananvapauden erottamattoman yhteyden.

”Think the unthinkable, discuss the unmentionable, and challenge the unchallengeable.”

Samassa yhteydessä Yalen yliopisto korostaa, että provokatiivisia, häiritseviä ja epäortodoksisia ajatuksia täytyy suvaita.

VUONNA 2011 Harvardin fukseja kehoitettiin allekirjoittamaan vakuutus, jossa opiskelijat sitoutuivat tiettyihin ennalta määrättyihin arvoihin. Vakuutuksessa opiskelijoilta toivottiin käytöstä, joka ylläpitäisi kohteliaisuutta, inklusiota, integriteettiä ja kunnioitusta. Vakuutus ei kuitenkaan tarkenna, mitä nuo sanat tarkoittavat.

Ja juuri tämä onkin sananvapauden tilasta kampuksilla huolestuneiden kommentoijien tärkein argumentti. Kirjassaan Lukianoff korostaa, että loukkaantuminen on täysin subjektiivista; puhuja ei koskaan voi etukäteen tietää, mistä kuulija voi loukkaantua. Lisäksi pelkkä loukkaantuminen on nykyään monin paikoin riittävä syy vaatia toisen ihmisen mielipiteiden sensurointia.

”Poliittinen korrektaus, sananvapauseräiset ja muu kehitys johtaa yleiseen hiljennettyyn keskusteluilmapiiriin, jossa yliopiston henkilökunta ja opiskelijat sensuroivat itseään, koska he pelkäävät joutuvansa ongelmiin. Moni valitsee helpomman tien ja pysyy hiljaa”, FIRE-järjestön Cohn puolestaan toteaa.

ENTÄ MITÄ tapahtui Keith Jon Sampsonille, joka tuomittiin rodullisesti häirinnästä, koska hän luki kirjaa yliopiston alueella? Mediamylläkin ja FIREn painostuksen ansiosta yliopisto viiden kuukauden jälkeen lopulta kumosi tuomionsa ja puhdisti Sampsonin tiedot. Järjestelmä, joka mahdollisti tapauksen alun perin, on kuitenkin edelleen toiminnassa.

KAIKKI SANOVAT ARVOSTAVANSA SANANVAPAUTTA, MUTTA VAATIVAT SEN RAJOITTAMISTA HETI, KUN JOKU SANOO JOTAIN, MISTÄ HE ITSE EIVÄT PIDÄ.

YLEISESTI OTTAEN KYSE ON SIITÄ, ETTÄ MONET HALUAVAT KIELTÄÄ SANOJA, ILMAUKSIA JA AIHEITA, JOITA HE PITÄVÄT LOUKKAAVINA.

Menot

“STÖÖ SYLKEE KUIN KALTOIN KOHDELTU ALPAKKA JA DERRICKIN SÄTEILEVÄ LAVAKARISMA SAA GEIGERMITTARIT PÄRISEMÄÄN.”

Evil Stöö mainostaa keikkaansa Facebook-sivullaan.

Kulttuurimielisille keräilijöille Jyväskylän kirjamesut 12.-13.3. Paviljongissa ja levymessut 13.3. Tanssisali Lutakossa tarjoavat tyydytystä. Sinne siis, jos ei pilkkiminen nappaa!

tekstit **Menot-setä** (menotseta@gmail.com)

AINO VAUHKONEN

Jyväskylän ylioppilasteatteri toimii väistöiloissa Kauppakadulla.

17.3. GALLERIA HOPPA (ENSI-ILTA)

VÄISTÖILOISSA Kauppakadulla toimivan Jyväskylän ylioppilasteatterin kevään ensi-ilta on syksyllä 2015 kirjallisesti ja kuvin tallennetusta unimateriaalista luotu ”tilatutkielma” *Unissakävijä*. Unimateriaali on jalostettu esitysmuotoon unilaboratoriossa devising-menetelmin. Aika jännä.

TUOMO TUOVINEN

Talmud Beach pitää huolen siitä, että boogie on tanssittavaa JYY:n vuosijuhlabileissa Katseessa.

19.3. PUB KATSE

JYYN 82. vuosijuhla huipentuu vuosijuhlabileisiin ravintola Katseessa. Illan käynnistää **M.A. Nummisen** ja **Pedro Hietasen** muodostama legendaarinen jänis ja kissa -duo **Gommi & Pommi**. Illan toisena esiintyjänä räimisee käsitembluesbändi **Talmud Beach**. Yhtye julkaisee uuden levynsä **Chief** juuri sopivasti vuosijuhlabileiden aattona. Kirsikkana kakun päällä on **Paavon ja Jukan Indiedisko**.

HEIKKI PUUSTINEN

Vauhtia ja töminää luvassa jälleen Monnarilla.

7.3. MONITOIMITALO

LIIKUNNAN RIEMUN ja Kampuksen Dynamon (KaDy) väliset futsal-paikallismatsit tapaavat vetää tuvan täyteen ja saada Monnarin kiehumään. Edellinen ottelu päättyi Riemulle 6-5. Kaikkiaan joukkueiden keskinäisten ottelujen voitot ovat KaDy:lle 6-2.

ANTTI VAHATALO

Jättisaippuakuplaryhmä Ruffle Army esiintyy kävelykadulla lauantaina 19.3. kello 15 ja 15.30. Esityksen kesto on noin 10 minuuttia. Säävaraus.

18.-20.3. KANKAAN ALUE, KAUPPAKATU, JYVÄSKYLÄ

Jyväskylä viettää syntymäpäiväänsä

VENÄJÄN KEISARI Nikolai I perusti Jyväskylän kaupungin 22. maaliskuuta vuonna 1837 kauppapaikaksi liikenteen risteyskohtaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunki täyttää tänä vuonna 179 vuotta.

Perustamispäivän tienoilla on jo vuodesta 1979 vietetty Jyväskylän päiviä, joihin liittyy monenlaista, kaiken ikäisille suunnattua, lähinnä ilmaista ohjelmaa eri puolilla Jyväskylää. Opiskelijoita saattaa kiinnostaa tämän vuoden Jyväskylän päivien ohjelmassa erityisesti Kankaan alueella järjestettävä Kangas kaikin aistein -tapahtumakokonaisuus.

Luovan kampuksen uusissa tiloissa

sa (Kympinkatu 3 B) toimintansa aloittaneet Jyväskylän ammattiopisto ja Jyväskylän aikuisopisto avaavat ovensa ja tarjoavat näytöksiä, tuotemyyntiä ja työpajoja, joissa voi itse liikkua, laulaa, tanssia, tehdä käsillään. Paikalle voi tulla myös muuten vain katsomaan, kuulemaan ja tutustumaan.

Yleisölle jo tutuksi tullessa pergamenttiallissa vanhalla paperitehtaalalla on mm. parkour- ja tanssityöpajoja, konsertteja, esittelyjä sekä pop up -kahvila, jonka yhteydessä pääsee tekemään itse paperia ja osallistumaan muuhun taidetoimintaan.

Jos yhtään kiinnostaa, niin kannattaa vilkaista ohjelma netistä!

29.3. SEMINAARINMÄKI, HISTORICA 320

SANANVAPAAUS JA vastuu sanomisistaan ovat näinä kiristyvän poliittisen ilmapiirin ja some-huutelun aikoina jälleen uuden määrittelyn alla. Sananvapauden vuoden Chydenius 250 -tapahtuma on osa Jyväskylän Talvea. Keskustelemaan ovat professori **Jari Ojala**, Keski-suomalaisen päätoimittaja **Pekka Mervola**, tutkija **Pertti Hyttinen**, tutkijatohtori **Jouni Tilli** ja tohtori-koulutettava **Jani Kokko**. Tervetuloa keskustelemaan, sana on vapaa.

PETRI KAIKOSUO

24.3. TANSSISALI LUTAKKO

“STÖÖN PITI vain räppää ja pajauttaa, meni listaykköseksi samalla”, kirjoitti *Rumba* helmikuun alussa, kun Suomen listaykkösiä kahmineen underground-räppäri Evil Stöön tuorein albumi *Iso Vauva Jeesus* ilmestyi. Synkkää ja huumehuuruista räppiä esittävä, poliittisesti ehdottoman epäkorrekti Stöö on postmoderni taideteos jo itsessään.

KAMPUS KINO

TERO UUTTANA ARVOSTELEEA RAJAKADUN KAMPUS KINON TULEVIA NÄYTÖKSIÄ

Carol

TODD HAYNES · ISO-BRITANNIA, USA 2015 · 118 MIN
TI 8.3. KLO 19

Naisrakkaus 50-luvun amerikkassa ei ollut helppoa. Carolin (**Cate Blanchett**) kulissi-liitto on murenemassa, jäljelle on jäänyt vain tytär. Hän tapaa nuoren Theresen (**Rooney Mara**) ja pian seksuaalisen jännitteen voi jo aistia. Kuva-kerronta tukee tarinaa kameran kuvatussa kohdettaan välillä etäältä esteiden läpi, välillä hahmojen mielialaa heijastaen. Molempien näyttelijöiden Oscar-ehdokkuudet olivat oikein perusteltuja.

Arvosana: 4/5

Youth

PAOLO SORRENTINO · ITALIA 2015 · 124 MIN
TI 15.3. KLO 19

Vanhat sedät (**Michael Caine & Harvey Keitel**) muistelevat Alppien jylhissä maisemissa menneitä ja haikailevat nuoruuden perään. Minne menivät kaikki nuo vuodet ja mitä elämästä jäi käteen? Sorrentinolla on silmää visuaalisuudelle, minkä vuoksi pystyn antamaan anteeksi pieniä puutteita hahmojen kirjoittamisessa.

Arvosana: 4/5

Jättiläinen

ALEKSI SALMENPERÄ · SUOMI 2015 · 97 MIN
TI 22.3. KLO 19

Talvivaaran surkukupaisaan tapaukseen keskittyvä Jättiläinen on kotimaiseksi elokuvaksi harvinaisen kanta-aottava. **Jani Volanen** tekee vakuuttavan suorituksen Talvivaaran johtajan **Pekka Perän** roolissa ja elokuva hyödyntää toimittajien taustatutkimuksia osuvasti. Jos Talvivaaran kaivoksesta jotain hyvää haluaa hakea, niin ainakin se on hyvä tarina. Valitettavasti tositarina.

Arvosana: 3/5

HUMMUSTA GUANTANAMON TAPAAN

NÄLKÄLAKKO. Vankien pakkoruokinnalla on länsimaissa pitkät perinteet.

Jos ihminen itse kieltäytyy syömästä, voidaan häntä pitää hengissä pakkoruokinnalla. Tyypillisesti pakkoruokinnassa käytetään muovista ruokintaletkua, joka työnnetään joko sierainten tai suun kautta ruokittavan vatsaan.

Vankeja pakkoruokittin esimerkiksi Isossa-Britanniassa vuosina 1909-1913, jolloin maan vankiloissa virui yhteensä lähes tuhat suffragettia eli jyrkimmän linjan naisten äänioikeutta vaatinutta naisaktivistia. Monet suffrageteista ryhtyivät nälkälaksoon, jolloin viranomaiset aloittivat näiden pakkoruokinnan.

Maailman lääkäriiliitto kielsi syömisestä kieltäytyvien vankien pakkoruokinnan vuonna 1975. Äärimmäisen kivuliaaksi kuvattua toimenpidettä on käytetty tämänkin jälkeen muun muassa Yhdysvaltain perustamalla Guantanamo Bayn vankileirillä.

Esimerkiksi vuonna 2013 yli sata Guantanamo vankia meni nälkälaksoon, ja näistä 45:tä pakkoruokittiin. Vuoden 2013 lopussa Yhdysvaltain asevoimat linjasi, ettei se jatkossa enää tiedota vankilan pakkoruokinnasta.

SUOMESSA pakkoruokintaa käytettiin sisällissodan jälkeen perustetulla Tammissaaren vankileirillä. Leirin vangit järjestivät vuosina 1929 ja 1933 nälkälakot, joista ensimmäiseen osallistui lähes sata, toiseen lähes 400 vankia.

Vuoden 1933 nälkälakossa viisi vammistolaista poliittista vankia kuoli pakkoruokintaan. Useimmat kuolleista tukehtuivat maitoon, jota valutettiin letkulla keuhkoihin.

CIA:n vankiloissa smoothieta ei tarjoilla lusikalla. Tahnasta saa terveellisempää, kun käyttää vaalean pastan sijaan kokojyväpastaa.

CIA:n pastasmoothie hummuksella

- Hummusta
- Pastaa
- Pastakastiketta
- Pähkinöitä
- Rusinoita

TÄMÄ RESEPTI on peräisin vuoden 2014 raportista, jossa kerrotaan Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelu CIA:n tällä vuosituhanella käyttämistä kuulustelumenetelmistä. Yli 500 sivua pitkässä raportin yhteenvedossa ei ole kerrottu ainesosien tarkkoja määriä, joten tältä osin joudut käyttämään omaa harkintaasi.

Aloita kaatamalla kaikki ainesosat samaan kulhoon. Sekoita ainekset sauvasekoittimella tasaiseksi tahnaksi. Jos seoksesta tulee liian tanakkaa, lisää vettä ja sekoita lisää. Kaada smoothie tiputuspusiini, jonka liität paksuimpaan löytämäsi vatsahuuhteluputkeen.

Sido vankisi (raportin esimerkissä amerikanpakistanilainen **Majid Khan**) selin kaltevalle alustalle, jossa saat tämän jalat päätä korkeammalle. Ota vatsahuuhteluputken pää ja työnnä se vankisi peräaukkoon.

”Työnnä putki niin pitkälle kuin pystyt ja avaa tiputuspusin syöttö ammol-

leen. Pussia ei tarvitse puristaa – anna painovoiman tehdä työnsä”, yksi raportissa siteeratuista virkamiehistä ohjeistaa sähköpostissaan.

Vuonna 2013 CIA puolusti peräsuolen kautta tapahtuvaa nesteytystä todeten, että kyseessä on ”yleisesti tunnettu lääketieteellinen toimenpide”. Nesteytyksen kanssa kannattaa kuitenkin olla varovainen, sillä esimerkiksi CIA:n pidättämällä al-Qaedan jäsenellä **Mustafa a-Hawsawilla** diagnosoitiin toimenpiteen jälkeen krooniset peräpukamat, peräaukon halkeama sekä oireellinen peräsuolen laskeuma.

🐞#8!! KOTISEUTU

ERI PAIKKAKUNNILTA TULEVAT OPISKELIJAT HAUKKUVAT KOTIKUNTANSA OMALLA MURTEELLAAN.

Kirkkovenneitä ja par vaesumpoo vetonaoloo

MIE EN ies kehtoo utvia immeisiltä, että tietääkö hyö mittää Sulokavasta. Usseesti kuitennii viäntelöövät nuamoosa: kah, sie oottii soutupitäjän tyttölöetä! Noh, kyllä mie jotennii suan verkot vatuloetua vetteen, mutta soutuloesta jaksaa ennee innostuva turistiloestakii vuan sekapäesimmät. Sitte valittaavat rakkoloetaan. Hiuloopa ihe persiitäs tuntitolokula ja hikkoele minkä kerkiät. Liukupenkkiölöelä ei sua etumatkoo.

Ei meilä Sulokavala toellae oekeen oo ku kirkkovenneet ja nekkii vuan kerran vuossa. Sen raohattoman immeisryssäökseen tähän nakuttelvat uuvven rantapulevartin. Sen entisöentiin ja piättäjiin lomareissuloehin männöökii putjetista niin solokennaa rahhoo, että aenovan lukion lopetuspuhheita on suatu setviä aenennii kymmene vuotta.

Mitteepä sillä lukupiälä peltohommista tekköö – tiälä ku jokkaene nuor isäntä tajuvaa kunnon töehen piäle. Sen taotta ennee ies puolet polovesta ei alakoholisoiju. Suattaa uus rispiikolftratakii pittee immeiset toemessa: ensi maleksittaan päevä vesurin varressa ja sitte männään takasii mehtään pelloomaan. Sielu leppee ja itikat olokapäelä, avot!

Kyllile on tietennii aena sivistävvee männä. Kaoppoloela käyvessä kuuloo parraat puhheet. Varttuneempi varottelloo, että py-sy sie hyvä tyttö ettäälä niistä muahanmuuttajista, kaapunnissahan niitä piisoo. Se täti ol nähnäkii jonnii mustan immeisen, telekkarissa. Ol olluna jotennii vuurallisen makune. Mie tuumoon tätile

hyvvee päevvee ja lähen sassiin hämmentämmään kualsoppoo.

Se onnii muaseuvvula vaekee ottoo puhheeks: ettei muka syö ensinkää lihho. Tavan kotkotuksia, sano. Vuos, par sitte joka toesela ollii tuvila mullikoeta – nykysi syytävävät kaek tuvet pakolaesen syöttämissä. Sen näkköö nuorempikkii polovi, nimitäe iltapäevälehestä aapeeseen puarissa. Savonlinnaan avasvat moesen laetoksen, mutta sekkii mänöö aekaseen kiini.

Immeisiin aekaan tulevaesuuvven toevot tappoo kirjaston parkista. Sielä soppii vappaasti näöttee, montako litroo kehtoot talavipakkasela kärryyttee raktoria. Kyyvissä nuapurin naenen tykkee, ku ripstupsukkaat ei jiiävy. Suatat suaha vaemon ihelleis, ja jäläkikasvuva pikkoo tolokuttomasti. Sulokavalaesten sisäsiitosuus on selevä ku saemaannorpan selekänahka, jonka oekeuksia moottorkelekkaministerit ajaa enemmän ku kylilä iheksiijää hontturoevien hölömöläesten. Myöhä ollaa norppiin kansa kohtalaesissa nuapurvälilöessä!

Voes eppäellä, että muaseuvvula suapi raohan. Vuan tiepä jökkii arvoimaton piätös: leikkoo hivukset piästä, pukkeuvvu ouvvasti tai mäne naemaan juvalaesta. Johan alakaa kylilä selekkaus, että mikä lie siihennii männä. Tiälä pietään lähheisestä helekkarin hyvvee huolta, vaekka se ei halluiskaan.

Nii että saes virnuella ylypeenä muustakii ku niistä kirkkovenneistä.

Elisa Auvinen

teksti **Arttu Seppänen** kuva **Arimo Kerkelä**

PIILOTA ITSESI VERKOSSA

INTERNET. Helposti ladattavan Tor-verkon avulla voi suojata omaa yksityisyyttään esimerkiksi kaupallisilta toimijoilta. Takeita ei kuitenkaan ole.

Enemmistö ihmisistä ei suojaakaan itseään millään tavoin. Se on todella ikävää”, harmittelee EFFI - Electronic Frontier Finland ry:n puheenjohtaja **Mika-el Storsjö**. EFFI:n pääagenda on sananvapauden ja yksityisyyden suojaaminen, etenkin netissä.

Storsjö hyödyntää itse Tor-verkkoa nettiselailussaan. Tor-verkkoa käyttämällä voi säilyttää anonymiteetin, sillä se hyödyntää useita eri vapaaehtoisia reitittämiä, jolloin yksittäisen käyttäjän nettiselailua on lähes mahdoton jäljittää yhteen tiettyyn paikkaan. Muitakin vaihtoehtoja on, ja esimerkiksi tietoturvayhtiö F-Secure myy omaa Freedom-palveluaan, mutta suosituin ja tunnetuin on Tor-verkko.

”Valtiolliset ja kaupalliset yhtiöt keräävät meistä dataa. Esimerkiksi kuu-kausi sitten googlasin takkasydämiä ja edelleenkin saan mainoksia takkasydämistä”, Storsjö nauraa.

STORSJÖN MUKAAN Tor-verkkoa kannattaa käyttää nimenomaan yksityisyydensuojan takia.

”Jos lähdetään liikkeelle siitä, että ihmisellä on oikeus yksityisyyteen, niin miksi pitäisi sallia, että sinusta kerätään dataa ja tehdään tietokantoja. Oikeudellisesti tämä on myös ongelmallista, sillä esimerkiksi Suomessa kaikista henkilörekistereistä pitäisi tehdä ilmoitus. Suurin osa yhtiöistä toimii kuitenkin Euroopan lainsäädännön ulkopuolella.”

Täydellinen anonymiteetti netissä on kuitenkin hyvin haastava ellei mahdoton tehtävä. Anonymiteetin menettää

käytännössä heti, kun kirjautuu johonkin palveluun tai käyttää hakukoneita.

TOR-VERKON MAINETTA on haitannut, että sen anonymiutta hyödyntävät myös rikolliset. Tunnetuin tapaus lienee kauppapaikka Silk Road, joka jäi kiinni huumekaupasta. Silk Road toimi Tor-verkossa ja hyödynsi bitcoineja. Storsjön mielestä Tor-verkkoa ei kuitenkaan kannata leimata sen vuoksi rikollisten alustaksi.

”Vähän aikaa sitten oli ryöstö Turuntiellä. Pitäisikö meidän sulkea Turuntie siksi, että myös rikolliset käyttävät sitä? Sitä paitsi tapaus osoittaa, että myös rikollisia voi saada kiinni Tor-verkossa.”

Tor-verkon voi ladata netistä käyttöönsä kuin minkä tahansa muunkin asennettavan ohjelman. Tor-verkon huono puoli on se, että yhteydenmuodostus voi olla hyvin hidasta. Tor-verkossa toimivat parhaiten tekstipohjaiset sivut. Nopeus riippuu siitä kuinka paljon vapaaehtoisia tukiasemia on pystyssä.

Paitsi yksityisyyden takia niin Storsjö käyttää Tor-verkkoa myös säästämisen vuoksi.

”Lentoliput ja hotellit ovat halvempia, koska sivustot eivät saa tietoja aiemmasta ostokäyttäytymisestä ja selaushistoriasta.”

VIESTINTÄVIRASTON tietoturva-asiantuntija **Aleksi Tarhosen** mukaan Suomessa yksityisyyden suoja on kansalaisen perusoikeus ja esimerkiksi henkilötietojen suojasta säädetään lailla.

”Kannattaa huomioida, että verkkopalveluissa yksityisyydensuojaan vaikuttaa usein sen maan laki, jossa palvelu toimii. Onkin hyvä miettiä, mihin kaikkiin palveluihin kirjautuu ja syöttää tietoja, kun nettisivut jo muutenkin keräävät paljon käyttäjätietoja”, Tarhonen neuvo.

Vaarallisemmaksi Tarhonen näkee Suomessa netinkäyttäjän näkökulmas-

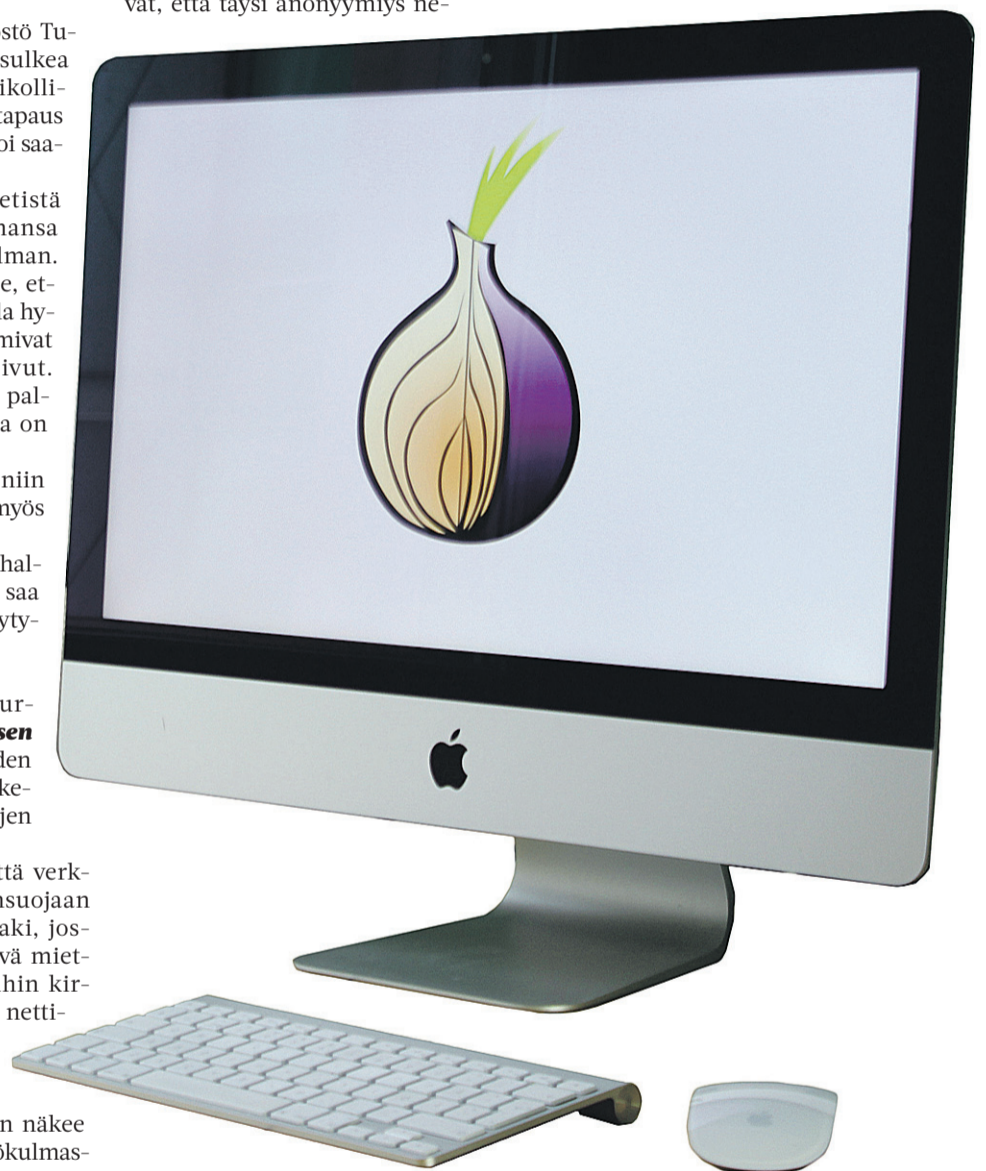
ta erilaiset tietojen kalastelukampanjat.

”Viime päivinäkin olen joutunut todistamaan useaa eri tapausta, jossa ihmiset ovat saaneet sähköpostiviestejä Verohallinnon nimissä, että nyt olisi veronpalautuksia tulossa, kun syötät luottokorttinumeron. Näihin ansoihin langetaan edelleen liian kevyesti ja paljon”, Tarhonen harmittelee.

MOLEMMAT ASIAANTUNTIJAT myöntävät, että täysi anonymiteetti

netissä on hyvin vaikeaa. Anonymiteetin menettää välittömästi, kun kirjautuu sisään johonkin palveluun.

”Hankalaksi se menee, jos haluaa tehdä netissä hakuja tai viestiä ihmisille. Vaikka olisi Tor-verkossakin ja kirjautuu sosiaalisen median palveluun, niin anonymiteetti lähtee siinä”, Tarhonen sanoo.

SOHWI
est. 1968

VAIN VOIMASSA OLEVALLA OPISKELIJAKORTILLA!
MYÖS MUITA OPISKELIJATARJOUKSIJA!

SOHWI'S STUDENT BURGERS!
beef, chicken & vegan
9,90€ kpl

FOOD ALBUM Vol 11
julkaribileet TO 17.3. KLO 14-21.
kaikki listan annokset -50%
ei pöytävarauksia!

LEGENDAARINEN
ROCK HOUR TI-LA KLO 15-21.30
IS BACK 22-23
15 WINGS 10€
20 WINGS 13€

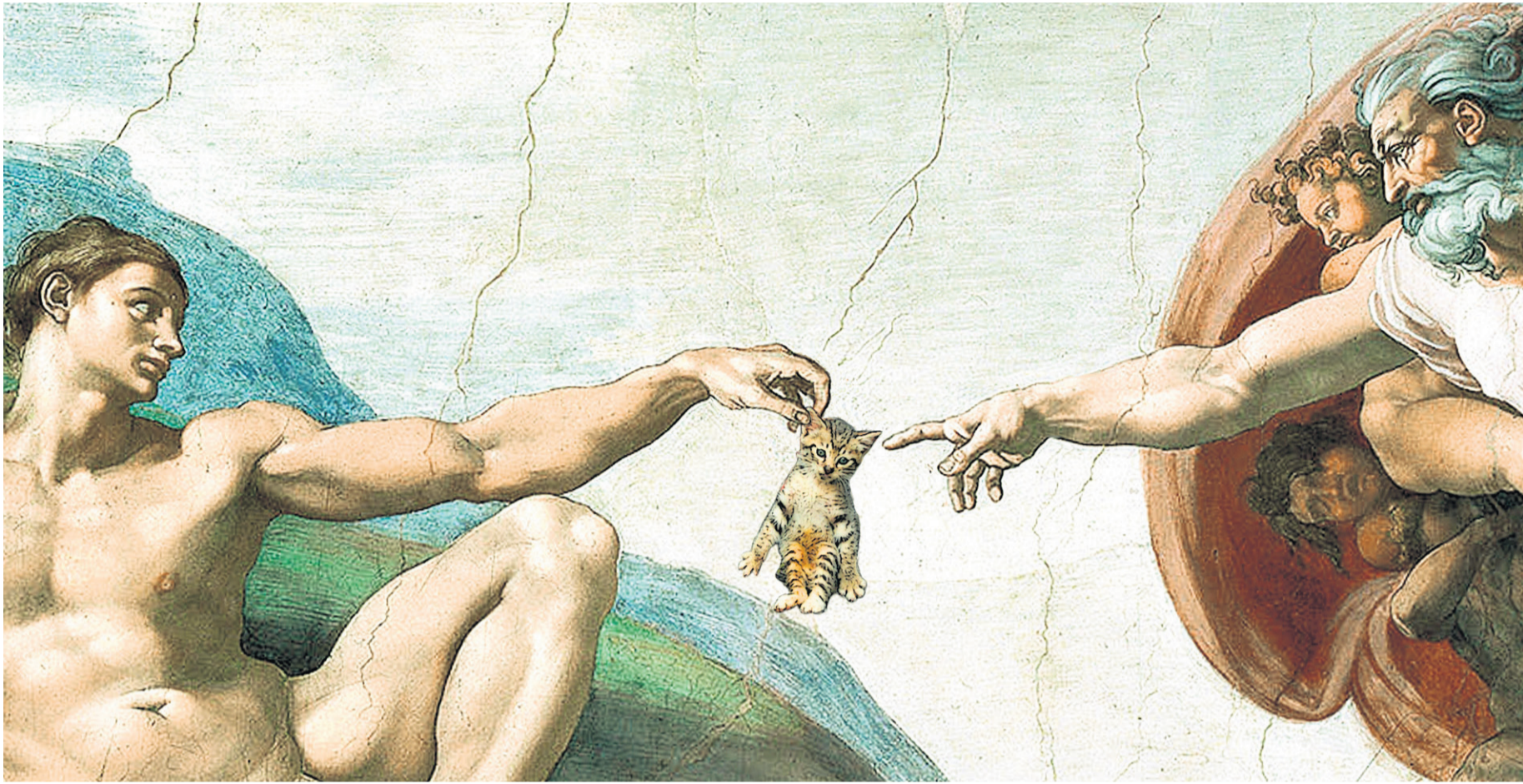
VAASANKATU 21
JYVÄSKYLÄ **WWW.SOHWI.FI**

Opiskelijakortilla keittolounas 2,60€
Kasvisravintola

katriina

Tervetuloa terveelliselle ja virkistävälle lounaalle!
Tarjoilemme päivän tuoreista raaka-aineista valmistettua vegaanista kasvisruokaa.

Kauppakatu 11, Jyväskylä
Avoinna joka arkipäivä klo 11.00 -14.30.
Avoinna koko kesän.

teksti **Paavo Kässi** kuvitus **Arimo Kerkelä**

TAIDE JA TABU

KULTTUURI. Taide puhuu siitä, mistä monet haluavat vaieta. Miten se tekee sen?

”Luuletko voitavasi vaikuttaa johonkin? Taiteesi ei ole taidetta, vaan rikollisuutta, eikä sillä ole mitään merkitystä. Ainakaan minuun sinun naurettava ja sairas taiteesi ei kykene tekemään mitään vaikutusta! Toivottavasti joku tappaa sinut pian, samalla tavalla kuin tapoit viattoman kissan! Ehkä minä.”

Tällaisen nimettömän kirjeen **Teemu Mäki** sai vuonna 2001, lähes vuosikymmen taiteilijan kauhistusta herättäneen *Sex and Death* -teoksen julkaisun jälkeen. Kissantappovideollaan Mäki nousi **Hannu Salaman** rinnalle tabuja sohaisseena taiteilijana. Vuonna 1964 Salama tuomittiin jumalanpilkasta kolmeksi kuukaudeksi ehdonalaiseen kirjastaan *Juhannustanssit*, mutta presidentti **Urho Kekkonen** armahti kirjailijan ennen tuomion täytäntöönpanoa. Viisi vuotta myöhemmin kuvataiteilija **Harro Koskinen** tuomittiin sakkoihin samoin perustein. Tällä kertaa armahdusta ei herunut.

Syyinä oli Koskinen galleriassa esillä ollut *Sikamessias*-niminen työ, jossa Jeesuksen sijaan ristille oli nostettu roikkumaan sika. Täysin huomiotta oli jäänyt se, kuinka Koskinen oli muutama vuosi aiemmin julkaissut samasta aiheesta piirrustuksen *underground*-lehden *Aamuruskon* kannessa.

KRISTIAN SMEDSIN Kansallisteatteriin vuonna 2007 ohjaama tulkinta **Vainö Linnan** *Tuntemattomasta sotilaasta* sai paheksuntaa pääministeriä myöten, kun keskustan **Matti Vanhanen** tuomitsi näytelmän sitä itse näkemättä. Närä aiheutti näytelmän loppukohde, jossa seinälle heijastettiin kuvia sattumanvaraisista julkisuuden hahmoista, – alkaen Ransu-koirasta silloiseen Tasavallan presidenttiin **Tarja Haloseen** sekä Vanhaseen itseensä – jotka saivat lopulta kuulun kalloonsa.

”Vaikka en ole esitystä nähnyt, sallittakoon minun sanoa, etten yli-

päätään pidä hyvänä, että tunnistettuja ihmisiä ammutaan tällä tavalla”, kommentoi Vanhanen tuntojaan näytelmästä. Smeds tuli käsitelleeksi teoksellaan jotain, mikä tuntui Vanhasen mielestä jo lähtökohtaisesti niin väärältä ja inhottavalta, ettei sitä kohtaan tuntemaa inhoa tarvitse edes avata. Aihe oli enemmän kuin arka. Se oli tabu.

Toisaalta monet Tuntemattoman sotilaan loppuunmyydyissä teatteriesityksissä käyneistä eivät sen kummemmin kauhistuneet näkemästään. Milloin ja miten taiteessa käsitelty tabu sitten oikein herättää vastustusta?

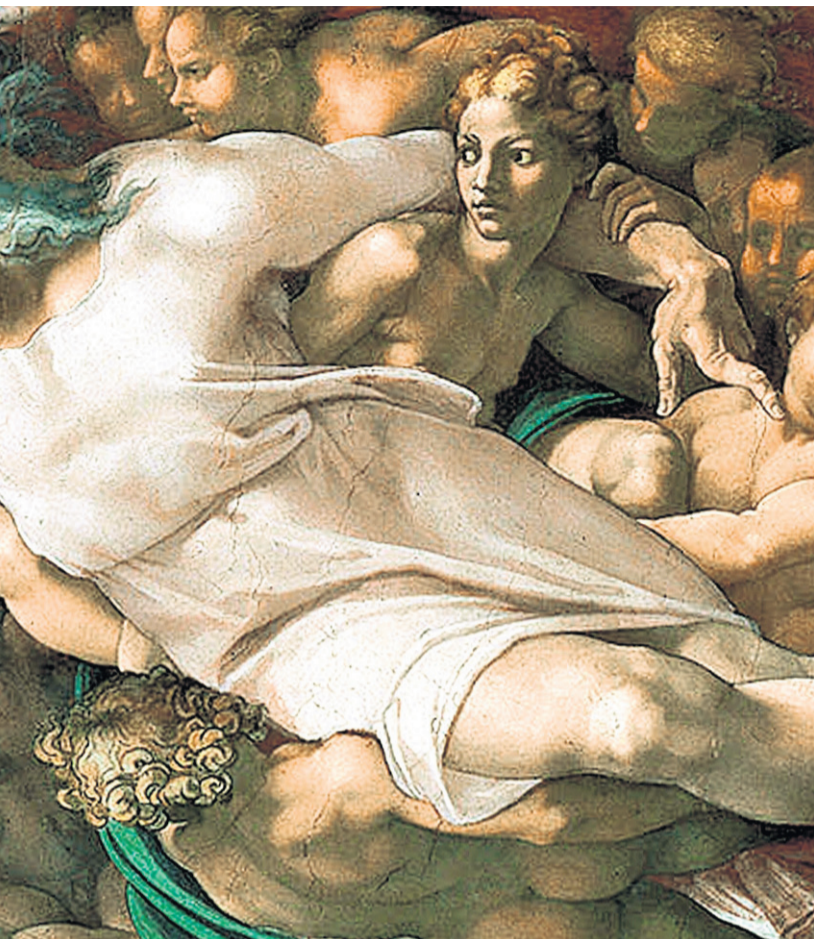
JÄLKIMODERNIA TABUA visuaalisessa kulttuurissa tutkivan **Heidi Kososen** mukaan länsimaissa tabu tarkoittaa usein asiaa, josta pitää vaieta. Nykyään on nähtävissä, että monista tabuaiheista voidaan puhua, mutta kunnioittavan etäisyyden päästä.

”Moderni taide on ottanut asiakseen olla transgressiivinen eli rajoja murtava, kun aiemmin pyrittiin lähinnä kuvaamaan todellisuutta. Modernin kulttuurin kapina menneisyyttä vastaan etenkin taiteessa liittyi siihen, että alettiin rikkoa tabuja”, Jyväskylän yliopiston Taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitokselle väitöskirjaa tekevä Kosonen kertoo.

Moderni taide instituutiona alkoi kehittyä 1700-luvulla, kun porvarillisen yhteiskunnan kehityksen myötä taiteesta alkoi tulla muutakin kuin hovien ja kirkon yksinomaisuutta. 1800-luvulla edellisyisajan kipinä alkoi iskeneet kysymykset tasa-arvosta ja demokradiasta syttyivät taidekeskustelussa ilmieliekkisiin. Valistusfilosofian jälkimainingeissa taide alettiin liittää poliittisen muutoksen mahdollisuuteen. Ajatus taiteilijasta ideologian aisankannattajana sai rinnalleen esteettisen liikkeen, joka puolusti taidetta taiteen vuoksi. Estetisteille taidetta tuli tarkastella ainoastaan esteettisten kysymysten ehdoilla, liittämättä taidetta osaksi mitään välineellistä tarkoitusta.

Modernismi ei kuitenkaan tuonut täydellistä, taiteellista vapaut-

MATTI PARKKINEN

Heidi Kosonen tutkii tabuja väitöskirjassaan.

ta, vaan uusia sääntöjä.

”Toisaalta ajateltiin että taide saisi ilmaista mitä vain, mutta sitten kun vääränlainen sisältö kohtaa väärän muodon, niin sitten ei toimikaan,” Kosonen sanoo.

SEKSUAALISUUDEN JA kuoleman kaltaisissa perinteisissä tabuaihoissa ei Kososen mukaan sinänsä ole mitään yleispätevästi kiellettyä. Ratkaisevaa on usein esteettinen ja poliittinen tapa, jolla aihe teoksessa ja tietyn diskurssin sisällä esitetään.

”Taideteoksen tabuus piilee enemmän siinä, miten aihetta ei voi esittää. Rumana koettu aihe on saatettu esittää liian esteettisenä, kuten **Robert Mapplethorpen** homoeroottisissa teoksissa”, Kosonen sanoo ja jatkaa: ”Myös päinvastainen roskaestetiikka koetaan ongelmalliseksi. **Ulla Karttusen** lapsipornoa käsittelevä *Neitsythuorakirkko*-teos oli niin kaunistelematon, että se rikkoi näitä esteettisiä konventioita.”

Karttusen mediakriittiseksi tarkoittaman teoksen vastaanotto oli poikkeuksellinen. Vain vuorokauden esillä ehtinyt olla teos koostui taiteilijan internetistä tulostamista kuvista, jotka hän oli löytänyt laittamalla teen porn -hakusanat Googleen. Karttunen halusi kritisoida teoksella lapsipornoa sekä sen käyttöä valtavirtaviihehen muotona, mutta tuli lopulta itse tuomituksi lapsipornon hallussapidosta, kun yksi avajaispäivän näyttelyvieras teki teoksesta rikosilmoituksen.

Yhteistä Karttusen, Koskisen, Smedsin ja Mäen tapauksilla on se, että niissä yleisiä tuomioita on annettu näkemättä itse teosta. Yritys tukahduttaa hankala asia Vanhasen tapaan kieltämällä se hätäisesti ei kuitenkaan ratkaise mitään. Ajan myötä tabukin maallistuu.

”Tabu syntyy aina suhteessa vallitsevaan ideologiaan ja siihen, mikä on kulloinkin pyhä. Hyväksytyt ja kielletyt rajat ovat jatkuvasti liikkeessä. Tabuaiheista ja -estetiikoistakin tulee usein taidetta kanonisoitumisen myötä”, Kosonen toteaa.

Vakuuttava Oscar-voittaja

TOM MCCARTHY: SPOTLIGHT

Spotlight kertoo tositarinan *Boston Globe* -sanomalehden toimittajista, jotka paljastivat katolisen kirkon järjestelmällisen ja rikollisen toiminnan, jossa kirkon papit käyttivät seksuaalisesti hyväkseen tuhansia lapsia. Katolisen kirkon johto puolestaan keskittyi ainoastaan pedofilian peittelyyn ja kirkon maineen suojelemiseen. Elokuva on sarjassaan yksi kaikkien aikojen parhaista teoksista. Oscar-voitto saattoi olla pienoinen yllätys, mutta elokuva ansaitsee kyllä kehunsa.

Kerronta etenee sujuvasti, kun toimittajat tekevät juuri sitä mitä toimittajien kuuluu tehdä, eli selvittävät faktoja ja tonkivat tietoja eri lähteistä. Elokuva ei sorru liioittelun tai ylidramatisointiin vaan pysyy asiassa.

Tärkeimmissä rooleissa nähdään tunnettuja näyttelijöitä, joista kukaan ei nouse muiden yläpuolelle. Toisaalta tämä palvelee elokuvan kokonaisuutta, sillä kyseessä ei ole perinteinen sankaritoimittajista kertova tarina.

Erittäin aito ja koskettava kuvaus journalismista parhaimmillaan. Teoksesta välittyy se, että tosimaailman toimittajat olivat tiiviisti mukana elokuvan kuvauksissa.

Jaakko Kinnunen

Ajatonta ilakointia

HANNU SALAMA: JUHANNUSTANSIT (OTAVA)

Hannu Salaman Juhannustanssit vuodelta 1964 kuvaa nuorison juhannusjuhliin useamman hahmon näkökulmasta. Hahmoja on paljon ja näihin viitataan vaihdellen etu-, suku- ja lempinimillä, joten kaikkien henkilöiden muistaminen ja erottaminen toisistaan vaatii lukijalta tarkkaa keskittymistä ja toistuvaa palaamista aiempiin kohtiin.

Juhannustanssit ei ole suuri mestariteos, mutta sen tavassa kuvata yhden illan tapahtumavirtaa on oma viehätysensä. Salamalle jumalanpilkkatuomion tuonut yhden hahmon humalainen pilkkasaarnaakin istuu luontaisesti kokonaisuuteen.

Onhan saarna kovaa tekstiä, mutta ei mitään, mihin ei voisi törmätä myös oikeassa elämässä. Siksi oikeaa elämää jäljittelevän taiteen sensurointi ja tuomitseminen tuntuu jälkikäteen selvästi väärältä ratkaisulta. Tuollaistahan se elämä joskus on, kaikessa karuudessaan ja kauneudessaan.

Arimo Kerkelä

Rotuoppi esittäytyy

ADOLF HITLER: TAISTELUNI (WSOY)

Taisteluni on kattava kuvaus Adolf Hitlerin poliittisen filosofian synnystä ja sen keskeisistä ajatuksista. Vanha viiksiniekka osoittautuu taitavaksi kynäniekaksi, sillä teksti ja sen värikkäät ilmaisut tempaisevat usein mukaansa. Sujuvasta kielestä on kiittäminen myös suomentaja **Lauri Hirvensalo**, jonka käännös on kestänyt aikaa 1940-luvun alusta aina näihin päiviin saakka.

Kaksiosainen teos on parhaimmillaan heti alkupuolella, kun kirjoittaja kertoo nuoruusvuosistaan. Erityisen voimakasta luettavaa on osio, jossa tämä kuva muutostaan suvaitsevaisesta ja juutalaisien syrjintää paheksuvasta maailmankansalaisesta avoimeksi juutalaisvihaajaksi ja demokratian vastustajaksi. Sen sijaan samoja teesejä loputtomiin toistavat poliittiset julistukset käyvät nopeasti raskaiksi yli 800-sivuista tiiliskiveä kahlatessa.

Jos natsi-ideologia millään tasolla kiinnostaa, tarjoaa Taisteluni sen perehtymiseen erinomaiset eväät. Kirja tuo selvästi ja peittelemättä esiin kirjoittajan ajattelun kulmakivet, joilla oli valtavia vaikutuksia 1930-luvun ja toisen maailmansodan tapahtumiin.

Arimo Kerkelä

Länsi-Helsingin taiteilija

SAIRAS T: DELIRIUM (3RD RAIL MUSIC)

Artisti saa vaatia kuulijaltaan tarkkaavaisuutta. Näin tekee Sairas T 18.3. ilmestyvällä pitkäsoitollaan.

Aiheet, joita hän käsittelee, eivät ole helpoimmasta päästä. T ottaa kantaa mm. yhteiskunnassa vallalla oleviin suuriin tuolerioihin, terveydenhuollon tasoon sekä vanhusten hoitoon. Itse hän identifioituu köyhäksi ja alkoholisoituneeksi taiteilijaksi, joka rakastaa kumppaniaan ja on tälle uskollinen.

Oman osansa levyllä saavat myöskin uskonto, kuolema ja lähisuhdeväkivalta. Tämän lisäksi T ilmaisee tyytymättömytensä vallitsevaa poliittista tilaa kohtaan rajoja rikkovilla lyriikoillaan, ja levystä huo-kuu myös väheksyntä esivaltaa kohtaan.

Ulosanti on varmaa ja riimittely monipuolista. Taustoista välillä esiin pistävä, tyyliiljille ominainen ulinasyntikka sopii kokonaisuuteen hyvin.

Liekö artisti deliriumin partaalla, vai onko se sittenkin yhteiskunta, josta hän kertoo. Tämä on levy, jota et varmaan haluaisi kuulla, mutta ehkä sinun pitäisi.

Matti Parkkinen

”OIKEUS ILMAISTA VAPAASTI MIELIPITEENSÄ, LAUSUNTOVAPAAUS.”

Sananvapauden määritelmä WSOY:n Nykysuomen sanakirjassa (1959)

Alena Pashnova (left) and Alex Cisneros moved to Jyväskylä last year.

text **Minna Markkanen** picture **Arimo Kerkelä**

"The truth will set us free" – freedom of speech in Mexico

MEDIA. Organized crime and certain corrupt government officials make Mexico a hazardous place for journalists. Still, master's students Alex Cisneros and Alena Pashnova don't think the lack of freedom of speech would be one of the country's biggest problems.

When asked to describe the freedom of speech in his home country Mexico, Alex Cisneros laughed.

"There is no such thing", he said. "I mean, you can say almost anything in the media, there is no censorship, but you will have to take the repercussions into account and deal with them."

In Mexico, the government and the drug cartels are the prominent figures, who control most of the public speech. There are not many journalists who have the courage to go against them since they are at risk to be misrepresented by the former, or kidnapped by the latter.

"Many newspapers speculate things but they rarely make accusations", Cisneros, who studies in the Development and International Cooperation Master's program at the University of Jyväskylä, said.

Alena Pashnova, Cisneros' wife and classmate agrees. She is originally from Russia but has lived in Mexico for five years.

"The situation in Mexico resembles the current situation in Russia a lot", she said.

According to Journalists without borders, Mexico was the western hemisphere's deadliest country for journalists in 2014. The country ranks in place 148 out of 180 countries in the 2015 Freedom of the Press Index with three murdered journalists in total.

The number may sound small but it exposes a country where murders, kidnappings and

death threats go almost entirely unpunished. A statistic released in February 2015 by the Mexico's attorney general's office shows that 103 journalists have died since 2000 and 25 more are still missing.

ONE OF the most famous cases illuminating the problems that Mexico has with freedom of expression was the murder of photojournalist **Ruben Espinosa** in July 2015. Espinosa had previously worked as a freelance journalist in the state of Veracruz and he was a known critic of the governor **Javier Duarte**.

He had reported receiving threats earlier in the year and finally fled to Mexico City believing the city's bustle would shield him from the threats against his life. He was shot in the head execution-style alongside four women in a suburban apartment on July 31st.

The official investigation overlooked the fact that Espinosa was a photojournalist. They interviewed governor Duarte who didn't admit to having any connections to the case and took the victim's role himself. He concluded his public statement with "The truth will set us free."

IN ESPINOSA'S case, some of the evidence was discovered by journalists, and afterwards discredited by government officials. Cisneros said that in Mexico, freedom of speech is a question of whose freedom wins.

"Freedom of expression in

itself doesn't matter since not all opinions are recognized", he said.

"Many times the legitimacy of your claim is taken away by making you look bad. Someone might say that a journalist's claim is false since they are a part of a gang", Cisneros described.

Cisneros mentions the case of **Carmen Aristegui**. Aristegui, a renowned Mexican journalist, uncovered a corruption case a year ago. The Mexican president's wife had contracted a company to build a luxury mansion and it later came to light that the same company had received lucrative business deals from the Mexican government. Aristegui ended up being fired from her radio station in a different case last spring. Her firing was backed by the president's office.

CISNEROS AND Pashnova think that freedom of speech is a value forced upon certain countries by Western nations.

"We have so many bigger problems in my home country that freedom of speech isn't really at the top of our priorities list", Cisneros said. "The countries fighting for freedom of speech are those who have it already. They demand us to fix our situation and then criticize us when we fail."

Instead of only demanding freedom of speech, the couple proposes that other countries could try to see the other values appreciated in Mexico.

"We value honesty above all else", he said.

Oikeanlaista sananvapautta ja -vastuuta

Kannatan sananvapautta totta kai. Sehän on yksi yhteiskuntamme kivijaloista. Mielestäni kaikilla on oikeus omaan mielipiteeseensä.

Mutta eihän sananvapauden kannattaminen sitä tarkoita, että mitä tahansa saisi sanoa. Tai missä tahansa. Tai siis pitäisihän ihmisten tajuta, että puhumalla mitä sattuukaan joku kuulijoista saattaa loukkaantua.

Siksi olisikin hyvä, jos vapaa puhe voitaisiin rajoittaa tietyille alueille. Torit, kadut ja muut julkiset tilat eivät ole sopiva paikka mille tahansa puheelle.

JOS EI ole mitään järkevää sanottavaa, niin silloin kannattaa vaan olla hiljaa. Jotkut mielipiteet ovat myös niin vaarallisia, että ne pitäisi mielestäni kieltää. Silloin voitaisiin varmistaa, että kukaan ei pääse levittämään vihamielisiä ajatuksia.

Voisimme perustaa jonkinlaisen komitean, joka päättäisi, mitkä mielipiteet tulisi kieltää. Tasapuoliseen tulokseen päästään, kun kaikki saisivat sanoa tälle komitealle yhden sellaisen asian, joka loukkaa heitä jotenkin. Sitten sen lausuminen ääneen kiellettäisiin.

Maa ilmaan mahtuu kyllä niin paljon puhetta, että tämän jälkeenkin sananvapautta riittäisi kaikille. Eikä kenenkään tarvitsisi enää tulla loukatuksi toisten typerien mielipiteiden takia.

Minulla tätä ongelmaa ei kuitenkaan ole, sillä minulla ei oikein ole noista isoista asioista mielipidettä. Tai siis on, mutta joku muu osaa varmasti sanoa sen paremmin.

MUTTA ONHAN sananvapaus oikeesti erittäin tärkeä asia. Ilman sitä meillä ei olisi demokratiaa.

Mutta nämä niin sanotut sananvapauskampanjat ovat mielestäni vaarallisia ja tyhmiä. Jos joku piirtää pilakuvan, joka loukkaa toisen uskontoa, niin kyllähän tuon piirtäjän täytyy tajuta, että ongelmiahan siitä seuraa.

Ja sitten näitä mukamas sananvapauden asialla olevia "pilapiirustajia" täytyy suojella jatkuvasti, mikä maksaa veronmaksajille maltaita. Saisivat itse hoitaa sen laskun, kun eivät osaa käyttää sananvapautta oikein.

Jos joku uhkaa jo etukäteen, että aseensa kanssa tullaan kostamaan, jos piirretään minun profettani, niin kyllä suurin vastuu on silloin pilapiirustajalla. Miksi pitää ehdoin tahdoin mennä ärsyttämään toisia ihmisiä, jotka täysin selvästi varoittavat oikeistaan etukäteen? Ja eihän ne pilapiirrokset olleet edes hauskoja. Tai niin mä kuulin, itse en ole niitä nähnyt.

Sananvapautteen kuuluu se, että sitä osataan käyttää oikein. Selkeästi tyhmit mielipiteet eivät siihen kuulu.

Mutta kannatan kyllä sananvapautta. Kunhan kenenkään ei koskaan tarvitse loukkaantua mistään.

Liberaalien arvojen puolesta

Teksti Arimo Kerkelä kuva Matti Parkkinen

AKTIVISTI PASKAMYRSKYSSÄ

VAIKUTTAJA. Hanna Huuromon on pitkän linjan opiskelija-aktiivi, joka on aina halunnut vaikuttaa. Tänä vuonna Huuromon on ollut Sosialidemokraattisten opiskelijoiden SONKin puheenjohtajana järjestämässä boikottia MV-lehteä vastaan.

"AJATTELIN AINA nuorempana, että musta tulee taiteilija tai kirjoittaja. Aina on ollut kyse siitä, että haluan tehdä jotakin muuttaakseni maailmaa. Sitten pikkuhiljaa huomasin, että okei, musta ei ehkä tulekaan tanssitaiteilijaa. Niin löysin politiikan ja tajusin, että tätä kautta voisi vaikuttaa.

Mulla on tavoitteena vaan se, että pystyn jotenkin korjaamaan epäkohtia tai tuomaan niitä keskusteluun. Jos se tapahtuu politiikan kautta, niin fine, mutta se ei oo ikinä sellainen juttu, että 'musta tulee hei ministeri'. Ne asiat ovat paljon tärkeämpiä kuin se, mitä mä oon. Oon ehkä siinä mielessä enemmän aktivisti kuin poliitikko.

LOPPAISENA MV-LEHTI uutisoi demariopiskelijoiden edellisestä puheenjohtajasta **Anette Karlssonista** otsikolla "Anette Karlsson puolustaa laittoman maa-hantulijan oikeutta raiskaamiseen". Siellä kääntyi yksi mielipidekirjoitus täysin pääläelleen.

Tunnen Aneten ja tiesin miten se alkoi vaikuttaa häneen, kun alkoi tulla uhkailuviestejä, siis todella sekopäisiä viestejä. Osa oli ihan oikeilta ihmisiltä, osa feikkiprofiileilta. Siitä uskomattomasta turvattomuuden tunteesta näin, mitä tällainen lehti oikeasti tekee ihmisille. Vedin ihan törkeät hiilet liittohallituksen kanssa SONKissa, että nyt tehdään jotain asialle. Kokosimme listan MV-lehden mainostajista, laitoimme niille kaikille kirjeet ja teimme kannanoton boikotista.

MV-lehti otti heti seuraavana päivänä tästä meidän kampanja-aloituksesta mut sinne targetiksi ja jakoi mun yhteystietoja, että ruvetkaa nyt äkkiä joihinkin toimenpiteisiin. Olin just menossa ohjaamaan jumppatuntia Helsingissä ja huomasin, että mun puhelimeen rupesi tulemaan ihan helvetisti puheluita ja sellaisia vähän jänskiä tekstareita. Tajusin siinä kohtaa, että jotakin on meneillään.

SONKin boikotti ei ole mikään maahanmuuttopoliittinen kannanotto, vaan tavoite on nimenomaan valemedioiden ja vihapuheen kitkeminen. Mun puolesta MV-lehden omistaja voi perustaa niin monta rasistista blogia kuin haluaa. Kyse ei ole kenenkään sananvapauden rajoittamisesta vaan siitä, että valemedia ei saa esiintyä oikeana mediana, koska se johtaa ihmisiä harhaan.

MUAKIN ON tämän kampanjan aikana lähestynyt moni sellainen ihminen, joka on joskus joutunut MV-lehden käsiin. Ne ovat sitten kadonneet julkisuudesta ja lakanneet kirjoittamasta tai eivät enää halua olla esillä. Yllättäen näistä suurin osa on ollut naisia. Mun mielestä on tosi pelottava viesti, että tuommoinen porukka voi tuollaisen lehden agitoimana hiljentää ihmisiä niin, etteivät ne enää uskalla avata suutaan.

En yhtään ihmettele, että MV-lehteä on kohdeltu vähän silkkihansikkain, koska ei haluta siihen paskamyrskyn silmään. Välillä vituttaa kuunnella vastaajaa, kun odottaa viestiä äidiltään, ja sitten siellä joku runkkaakin sun korvaan. En välttämättä halua elää koko loppuelämäni näin.

Mun mielestä on tärkeää tuoda tuollainen vihaviestittely ja vihapuhe näkyväksi uhriutumatta. Tietenkin on tosi tärkeää puhua ahdistelusta ja tällaisesta, mutta jos tässä vaiheessa rupeaa uhriutumaan, niin se vie itse asialta sitä kärkeä.

Vihapuheeseen ei pidä vastata toisella vihapuheella. Kyllä rakkaus voittaa vihan. Vaikka se on välillä tosi raskasta, niin haluan uskoa, että se on oikea tapa mennä eteenpäin. Pitää nähdä se jakamaton ihmisarvo myös jokaisessa tyypissä, joka lähettää mulle niitä 'aion tulla hautajaisiisi' -viestejä."

HANNA HUUMONEN

- Syntynyt Tampereella vuonna 1988.
- Aloittanut filosofian opinnot Jyväskylän yliopistossa vuonna 2009.
- Toiminut aiemmin Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen varapuheenjohtajana sekä Opiskelijoiden liikuntaliiton puheenjohtajana. Aloitti viime vuonna Sosialidemokraattisten opiskelijoiden SONKin puheenjohtajana.
- SONK aloitti tammikuussa MV-lehden kohdistuvan boikottikampanjan. Kampanjaan mukaan liittyneellä Facebook-sivulla "Loppu MV-lehdelle" on yli 13 000 tykkääjää.

Vapaa sana kampuksella?

GALLUP. Jylkkäri kysyi Jyväskylän yliopiston opiskelijoilta, onko yliopistoväen keskuudessa aiheita, joita ei voi nostaa esiin tai joista ei voi kunnolla puhua.

Maria Heikkinen, 24,

sosiaalityö

"AIKA HAASTAVA kysymys. Kyllä mun mielestä uskonto on ehkä yksi sellainen. Siinä on niin monta puolta. Ja toisaalta monia aihe ei kiinnostaa lainkaan."

Maija Lähteenkorva, 25,

ympäristöjohtaminen

"EN KYLLÄ osaa sanoa yhtään."

Akseli Ekola, 22,

filosofia

"EN OIKEIN osaa sanoa. Toisaalta kaikki mikä tieteeseen liittyy voi ihmisiä ärsyttää, jos mietitään vaikka yhteiskunnallisia aiheita."

Linda Linnaranta, 19,

ranska

"EI KYLLÄ heti tule mieleen mitään. Ehkä jos läsnä on vanhempia opiskelijoita, niin ei viitsi haukkua kaikkia kursseja. Ei kyllä tule mitään tabuja mieleen."

Aino Elomäki, 24,

journalistiikka

"EI IHAN suoraan tule mieleen. Ehkä jostain asioista on vaikea saada vastusta, kuten sisäilmaongelmat. Keskustelu tyssä nopeasti."

Oskar Repo, 29,

filosofia

"ESIMERKIKSI ROTUUN liittyvät asiat. Sanana se voi särähtää korvaan, mikä aiheuttaa hiukan ikävän tilanteen, josta sitten pitää pelastautua vaikka vitsillä."

Yaiza Lucas, 25,

master's degree programme in education

"TÄÄLLÄ ON mielestäni aika vapaata puhua melkein mistä vaan. Olen vapaa puhumaan mutta en halua loukata ketään. Olen siis aina varovainen esittäessäni mielipiteeni."

Riku Laasala, 22,

kemia

"EI TULE suoralta kädeltä mieleen mitään."

ILOKIVEN RUOKALISTA 7.3.-25.3.2016

VKO 10

MA 7.3.

Kasvispizza*
Sitruunainen uunisei*
Keitetyt nakit, perunasose

TI 8.3.

Kasviskaalikääryleet*
Lohikeitto*
Kalkkunaleike (Gordon Bleu)

KE 9.3.

Kasvistortillat*
Broilerkookoskeitto*
Burgundin lihapata*

TO 10.3.

Tofu-kasviskeitto*
Matruusin kalaleike*
Jauhelihapihvi, kermapippuri-kastike

PE 11.3.

Kukkakaalilasagnette
Mantelikala*
Appelsiini-porsaspata*

VKO 11

MA 14.3.

Kasvispyörökät
Värikäs uunikala*
Naudan lihaa punacurrykastikkeessa*

TI 15.3.

Kesäkurpitsakeitto*
Kasvistäyteinen seileike
Kebabwokki*

KE 16.3.

Soijagulassi*
Kalamurekepihvi
Intialainen lihapata*

TO 17.3.

Feta-kasvispata*
Kalaa sitruunakastikkeessa*
Uunimakkara

PE 18.3.

Quornfile omenakastikkeessa*
Bordelaisekalaa*
Broilerkiausaus

VKO 12

MA 21.3.

Falafelpyörökät, tomaattikastike
Yrttiporkkanasei*
Jauhelihakastike*

TI 22.3.

Kasvisvuoka*
Kalaleike
Tulinen lihapata*

KE 23.3.

Herkkusieni-kikhernepata*
Savukalakastike, spagetti*
Jauhelihapyyrökät

TO 24.3.

Pinaattihukaiset*
Päivän kala*
Pestobroileri

PE 25.3.

Pitkäperjantai,
Ilokivi suljettu.
Hyvää pääsiäistä!

Huom! Ilokivi suljetaan klo 15!